

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

(եռամսյակային)

«Պրոմբեյ բանկ» ՍՊԸ
01/10/14 31/12/14

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	14,400,000	50,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	18,476,997	5,000,000	խախտում առկա չէ
Ն ¹ Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	29.00%	12%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	28.79%	15%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	28.08%	4%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	4%	խախտում առկա չէ
Ն ² ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	181.58%	60%	խախտում առկա չէ
Ն ² ²¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	108.55%	10%	խախտում առկա չէ
Ն ² ²² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	10%	խախտում առկա չէ
Ն ³ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	19.15%	20%	խախտում առկա չէ
Ն ³ ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	68.35%	500%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.93%	5%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	5.23%	20%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը			
ՀՀ դրամով	x	2%	խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	20% դրամով	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	20% դրամով	խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	0.18%	10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	x	7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	x	7%	խախտում առկա չէ
Այլ	x	x	խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.01.2015թ.

Բանկի վարչության նախագահի
(գործադիր տնօրեն)

Է. Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ա. Սկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 ա)

«_31_» _____ դեկտեմբերի _____ 2014 թ.

«Պրոմբեյ բանկ» ՍՊԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	1.408.918	5.285.478	1.325.633	5.216.894
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(836.934)	(2.892.915)	(641.585)	(2.464.468)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	571.984	2.392.563	684.048	2.752.426
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	86.568	337.367	86.058	298.300
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	(123.007)	(455.411)	(130.294)	(364.004)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	(36.439)	(118.044)	(44.236)	(65.704)
Եկամուտ շահաբաժիններից		98		
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	383.905	884.650	433.236	823.382
Այլ գործառնական եկամուտներ	34.923	170.551	74.598	221.094
Գործառնական եկամուտներ	954.373	3.329.818	1.147.646	3.731.198
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	(61.183)	(183.745)	(106.320)	(258.753)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(548.328)	(1.466.686)	(594.852)	(1.407.430)
Այլ գործառնական ծախսեր	(86.185)	(302.418)	(77.247)	(281.207)
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը	258.677	1.376.969	369.227	1.783.808
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(56.729)	(269.222)	(74.196)	(372.508)
Ժամանակաշրջանի շահույթ	201.948	1.107.747	295.031	1.411.300

Բանկի վարչության նախագահ՝

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարո Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.01.15թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ծև թիվ 6 բ)

«_31_»__դեկտեմբերի__2014թ.

«Պրոմթեյ բանկ» ՍՊԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1.293.778	1.307.862	444.716	514.116
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	(729.005)	(714.921)	444.716	514.116
Դրամական հոսքերի հեջավորում				
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	2.022.783	2.022.783		
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ	(258.756)	(261.573)	(88.943)	(102.823)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	1.035.022	1.046.289	355.773	411.293
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1.236.970	2.154.036	650.804	1.822.593

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարո Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.01.15թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ձև թիվ 7)

Ֆինանսական վիճակի մասին

«_31_»_դեկտեմբերի__ 2014թ

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	15,616,272	15,316,303
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		1,856	1,931
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	6,144,621	5,390,907
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածքներ	16	36,950,966	29,746,298
1.6	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	10,237,487	6,144,901
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	4,171,377	1,985,377
1.12	Այլ ակտիվներ	21	4,827,237	4,245,253
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		77,949,816	62,830,970
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	17,966,112	9,905,277
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	30,003,653	26,164,407
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	5,908,602	4,269,667
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	11,215	8,239
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	475,377	119,806
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	272,728	310,481
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		54,637,687	40,777,877
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	14,400,000	14,400,000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31		
3.3	Պահուստներ՝		1,576,795	532,504
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		52,075	52,075
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	32	1,524,720	480,429
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)	33	7,335,334	7,120,589
	Ընդամենը՝ կապիտալ		23,312,129	22,053,093
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		77,949,816	62,830,970

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __ 15.01.15թ.

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ծև թիվ 8)

« 31 » ղեկտեմբերի 2014թ.

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Երիտեմ նկատազմաս	Գլխավոր պահուստ	Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնաբայումներ	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	Գյումական հոսքերի հեջաբերում	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներն ոգտումներ	Գյաշխված շահաբայկմաս	Շահաբայքաթիմներ	Ընթանմնը	Գլխավոր նախնախնախնա	Ընթանմնըկապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ գնված կապիտալ	Ցուտ գումարը											
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Նախնաորդ ֆինանսական տարվա համարդրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)														
1. Մնացորդը նախնաորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի –2013-թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		69,136			5,709,289		5,830,500		20,230,500
1.1. Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղկանություն փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
2. Վերահաշվարկված մնացորդը														
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները թաժնետոմսերի (թաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված թաժնետոմսերի (թաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
4. Համապարքիակ նկանուտ							411.293			1.411.300		1.822.593		1.822.593
5. Ծախսարքաթիմներ														
6. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազցում), այդ թվում՝														
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված աճանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
7.1. Մասհանումներ գլխավոր պահուստին														
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժերի աճի նվազում														
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
8. Մնացորդը նախնաորդ ֆինանսական տարվա համարդրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում -31– ղեկտեմբերի 2013 թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		480,429			7,120,589		7,653,093		22,053,093
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2014-թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		480,429			7,120,589		7,653,093		22,053,093
9.1. Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղկանություն փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
10.Վերահաշվարկված մնացորդը														
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները թաժնետոմսերի (թաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված թաժնետոմսերի (թաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
12. Այլ համապարքիակ նկանուտ							(571.937)		1.618.226	1.107.747		2.154.036		2.154.036
13. Ծախսարքաթիմներ											(895,000)	(895,000)		(895,000)
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազցում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված աճանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասհանումներ գլխավոր պահուստին														
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժերի աճի նվազում									(1.998)					(1.998)
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր										1.998				1.998
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում -31- ղեկտեմբերի- 2014թ. (չստուգված)	14,400,000				52,075		(91.508)		1.616.228	8.230.334	(895,000)	8.912.129		23.312.129

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __ 15.01.15թ _____

ԿՏ

Բանկի վարչության նախագահ

Գլխավոր հաշվապահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Ալվարո Մկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)
 (ուղղակի մեթոդ)
«_31_»_ դեկտեմբերի __ 2014թ

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		Ջ	Ջ
<i>Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը</i>		2.416.487	747.480
Ստացված տոկոսներ		5.272.804	5.103.857
Վճարված տոկոսներ		(2.429.246)	(2.888.143)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		298.300	337.367
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(364.004)	(455.411)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		656.695	(324.047)
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		542.571	468.953
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		5.492	9.660
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(997.845)	(1.052.081)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(568.280)	(452.675)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(272.729)	(6.264.516)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(5.874.372)	(13.161.420)
այդ թվում՝		(1.761.793)	(8.707.700)
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)			
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		(1.931.684)	(4.043.788)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		(2.180.895)	(409.932)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		5.601.643	6.896.904
այդ թվում՝		5.773.002	3.972.406
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)			
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		(171.359)	2.924.498
Ջուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		2.143.758	(5.517.036)
Վճարված շահութահարկ		(476.233)	(327.775)
Ջուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		1.667.525	(5.844.811)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)		1.890.126	
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		(7.230)	
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(236.739)	(331.478)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		4.214	5.465
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Ջուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		1.650.371	(326.013)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ			(895.000)
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(657.240)	5.240.639
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		1.309.576	(359.660)
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(44.785)	(198.277)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		(783.466)	1.717.545
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Ջուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		(175.915)	5.505.247
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		35.408	166.380
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		3.177.389	(499.197)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	13.217.599	16.394.988
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	16.394.988	15.895.791

Բանկի վարչության նախագահ (գործադիր տնօրեն) Գլխավոր հաշվապահ Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _____ 15.01.15թ., _____ ԿՏ	Էմիլ Սողոմոնյան Ավարդ Սկրտումյան
---	---

«ՊՐՈՍԵԹԵՅ ԲԱՆԿ» ՍՊԸ

31 դեկտեմբեր 2014թ.

(տվյալներն արտացոլված են 1000 դրամով)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև քիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1. «Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ն ստեղծվել է Բանկի հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 1990թ. հունիսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի համաձայն, և իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

1) Բանկն ունի իր հիմնադիր փաստաթղթերով նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ, իր անունից կարող է կնքել պայմանագրեր, համաձայնագրեր, ստորագրել արձանագրություններ: Բանկը ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում կարող է՝

ա) ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ,

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ ,

զ) թողարկել, գնել, վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր,

է) ինվեստիցիոն և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել,

ժ) գնել , վաճառել թանկարժեք մետաղների բանկային ձուլակտորներ և հուշադրամ, արտարժույթ, այդ թվում կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

ի) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) , ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, արժեթղթեր և այլ արժեքներ:

2) Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում : Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, որոնք գործում են Բանկի կանոնադրության պահանջների շրջանակներում և ձեռք են բերում կարգավիճակ Հայաստանում և արտասահմանում, Օրենքով սահմանված համապատասխան գրանցում ստանալուց հետո :

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհուրդը ընտրված և կազմված է հինգ անդամից: Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ գործող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում, բանկի ներկա մասնակիցների կողմից:

Ներսիսյան Գագիկ – Խորհրդի նախագահ

Համազասպյան Եղիշե-Խորհրդի անդամ

Հովսեփյան Անուշավան -Խորհրդի անդամ

Կարապետյան Ավետիք-Խորհրդի անդամ

Գևորգյան Գեղամ-Խորհրդի անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է բանկի Վարչության Նախագահը, իսկ որոշ հարցերի կարգավորումը ,համաձայն Կանոնադրության, իրականացնում է Բանկի Վարչությունը:

Սողոմոնյան Էմիլ-Վարչության Նախագահ

Հակոբյան Արմեն-Վարչության Նախագահի 1-ին տեղակալ, Վարչության անդամ

Սկրտումյան Ալվարդ-Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ

Պետրոսյան Հայկ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ

Ալեքսանյան Հայրապետ – Վարկավորման և ավանդների ներգրավվման Վարչության պետ, Վարչության

Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ

Եղիազարյան Կարեն – Միջազգային հարաբերությունների, ֆինանսական շուկաներում գործառնությունների

և վճարային քարտերի Վարչության պետ, Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ:

«Պրոմեթեյ Բանկ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն է: Բանկի տասը մասնաճյուղերն են.

1. «Տիգրան Մեծ» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Տիգրան Մեծ 10
2. «Կասյան» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կասյան 5
3. «Երվանդ Քոչար» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Երվանդ Քոչար 17/1
4. «Ազատության 12» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Ազատության 12

5. «Գարեգին Նժդեհ» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Գարեգին Նժդեհ 19
6. «Էրեբունի» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Գաջեգոր ծների 76
7. «Գյումրի» մասնաճյուղ	ք.Գյումրի, Շահումյան 125/3
8. «Կոտայք» մասնաճյուղ	ք.Աբովյան, Հանրապետության 28, 1/3
9. «Դավթաշեն» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Տրգրան Պետրոսյան 32/8
10. «Վանաձոր» մասնաճյուղ	ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորիչի 34

Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը **221** է:

«Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված չափերով բաժնեմասերի:

2011թ. 1-ին եռամսյակում գրանցվել է “Պրոմեթեյ Բանկ” ՍՊԸ-ի փոփոխված կանոնադրությունը, համաձայն որի լիարժեք կանոնադրական կապիտալը կրկնապատկվել է՝ համարվելով 7.200.000 հազ. դրամով և ներկայումս կազմում է **14.400.000 հազ.** դրամ, որից 7.758.000 հազ. դրամ (53.87%), պատկանում է ոչ ռեզիդենտ, իսկ 6.642.000 հազ. դրամ (46.13%), ՀՀ ռեզիդենտ փայատերերին:

2014թ. 2-րդ եռամսյակի դրությամբ բանկի մասնակիցների կազմը հետևյալն է.

- ✓ ՌԴ ռեզիդենտ «Պրոմեթեյ – Սիբի» ՍՊԸ 7.196.400 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 49.97%,
- ✓ ՀՀ ռեզիդենտ «Զակենֆոտեգաստրոյ-Պրոմեթեյ» ԲԲԸ 6.642.000 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 46.13%
- ✓ ՌԴ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն 561.600 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 3.9%,

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և հաստատում է բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը, որտեղ ներառված են լինում նաև խորհրդի անդամների և բանկի ղեկավարների վարձատրության չափի սահմանումները:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և տարեկան ընդհանուր ժողովի հաստատման է ներկայացնում բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձին, ինչպես նաև արտաքին աուդիտին իրականացնող անձի վարձատրման չափի սահմանումը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

«Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ /այսուհետ՝բանկ/ հաշվապահական հաշվառումը վարում է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական ակտերի («Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենք, հաշվապահական հաշվառմանը վերաբերող այլ օրենքներ, Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտեր) համաձայն:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը, ինչպես նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ, ներառում է՝

- ա) հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին ,
- բ) հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին ,
- գ) հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին ,
- դ) հաշվետվությունը դրամական միջոցների հոսքերի մասին,
- ե) ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները:

Բանկը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները (ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը) հիմնադրին է ներկայացնում մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող մարտ ամսվա 15-ը, իսկ հարկային տեսչություն՝ մինչև ապրիլի 15-ը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը ներկայացվում են՝ դասակարգելով դրանք ըստ գործառնության, իսկ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում՝ ըստ բնույթի:

Սովորական գործունեությունը ցանկացած գործունեություն է, որն իրականացվում է բանկի կողմից, որպես իր գործունեության բաղկացուցիչ մաս, և այնպիսի առնչվող գործունեություն, որը բանկն իրականացնում է իր գործունեության զարգացման համար, կապված է կամ առաջանում է իր գործունեությունից: Սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտները և ծախսերը, իրենց հերթին, ելնելով դրանց բնույթից, բանկի համար դրանց հարաբերական կարևորությունից և կրկնման հաճախականությունից, բաժանվում են գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների և ծախսերի:

Արտարժույթով գործարքն այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով կատարում (կարգավորում): Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ դրամ)՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով դրամի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.
- արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Դրամային հոդվածները առկա դրամական միջոցներն են, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները հաշվառելու նպատակով դրամային հոդվածներ են համարվում նաև արտարժույթով տրված և ստացված կանխավճարները:

Ոչ դրամային հոդվածները հաշվեկշռի բոլոր հոդվածներն են՝ բացառությամբ առկա դրամական միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվների և պարտավորությունների:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ, երբ Բանկի դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, իսկ հետաձգված հարկային ակտիվը՝ բոլոր նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք, ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չպետք է գեղջվեն (դիսկոնտավորվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և պետք է ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վնասի մեջ:

Բանկը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է միայն այն դեպքում, եթե ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական գործիքը ցանկացած պայմանագիր է, որը միաժամանակ մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուս կազմակերպությունում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը ցանկացած ակտիվ է, որը՝

ա) դրամական միջոց է,

բ) մեկ այլ կազմակերպությունից դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ստանալու պայմանագրային իրավունք է,

գ) մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքների փոխանակման պայմանագրային իրավունք է,

ե) այլ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիք է:

Ֆինանսական պարտավորությունը ցանկացած պայմանագրային պարտականություն է մեկ այլ կազմակերպությանը դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելու (վճարելու), կամ՝ մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ ոչ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքներ փոխանակելու համար:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Բանկը պետք է ապահովի ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը միայն այն դեպքում, երբ բանկը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Բանկը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ բանկը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց տրված փոխհատուցման իրական արժեքը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են կատարվել վաճառքի կամ այլ ձևով օտարման ժամանակ, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների, հետևյալ կատեգորիաների՝

ա) բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր, որոնք չեն պահվում առևտրական նպատակներով,

բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,

գ) ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը գործող շուկայում չունի գնանշված շուկայական գին և որի իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել,

դ) որպես հեջավորման գործիք և հեջավորված հոդված նախատեսված ֆինանսական ակտիվներ (որոնք չափվում են հեջի հաշվառման պահանջների համաձայն):

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով:

Այն ֆինասական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք չունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են ֆինասական պարտավորությունների սկզբնական չափման մեջ: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինասական պարտավորություններից, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով, իսկ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն իրական արժեքով:

բացառությամբ նրանից, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել: Այսպիսի առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:-

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները դրանք այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիվերային հավելագների (մարժանների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռքբերման պատճառից,

այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա են կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու որոշակի ուղիներ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները այն ֆինանսական ակտիվներն են , որոնք բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր չեն, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ չեն, կամ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ չեն:

Ռեպո (հակադարձ ռեպո) համաձայնագրերի կնքման դեպքում գործարքի մի կողմը հանդես է գալիս որպես արժեթղթեր վաճառող՝ դրանք համաձայնագրում նշված ժամկետում վաճառքի գնով հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ , իսկ մյուս կողմը՝ որպես գնորդ՝ պարտավորվելով համաձայնագրում նշված ժամկետում դրանք վերավաճառել առաջին կողմին:Ռեպո գործարքի կնքման պահից արժեթղթի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է գնորդ բանկին, և կնքման օրը ավանդատունը վաճառողի «դեպո» հաշվից գնորդի «դեպո» հաշվին է փոխանցում հայտում նշված քանակությամբ արժեթղթեր:Գործարքի մարման օրը ավանդատունը գնորդի «դեպո» հաշվից էտ է փոխանցում հայտում նշված արժեթղթերը վաճառողի «դեպո» հաշվին:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները այն գործիքներն են, որոնց արժեքը փոփոխվում է ի պատասխան սահմանված տոկոսադրույքի , արժեթղթի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի , գների կամ դրույքների ինդեքսի, վարկունակության կամ համանման այլ փոփոխականի փոփոխությունների, որը չի պահանջում սկզբնական գուտ ներդրում կամ էլ պահանջում է աննշան սկզբնական ներդրում՝ պայմանագրերի այլ տեսակների համեմատ, և որոնց գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է ապագա որևէ ամսաթվին:

Բանկը վարկային (փոխառության) պայմանագրով պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառուին , իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրա դիմաց: Վարկային պայմանագիրը կնքվում է գրավոր, որտեղ հստակ սահմանված է լինում տոկոսի չափը և հաշվարկման կարգը: Փոխառության պայմանագրի կնքման պահին տոկոսների չափը չի կարող գերազանցել ՀՀ ԿԲ սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի կրկնապատիկը: Տոկոսները վճարվում են յուրաքանչյուր ամիս, եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե վարկային (փոխառության) պայմանագիրը կնքված է փոխառուի կողմից ստացված միջոցները որոշակի նպատակների համար օգտագործելու

պայմանով, փոխառումն պարտավոր է ապահովել փոխառության գումարի նպատակային օգտագործման նկատմամբ փոխատուի վերահսկողության հնարավորությունը: Եթե փոխառուի կողմից պայմանագրով նշված պարտավորությունը չի կատարվում, ապա բանկը պարտապանի նկատմամբ կիրառում է տուժանքներ:

Ակտիվների արժեզրկումը կամ արժեզրկումից կորուստը այն գումարն է, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարին: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատում է, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա բանկը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Գնահատելիս, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, Բանկը պետք է դիտարկի առնվազն հետևյալ հայտանիշները՝
ա) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ակտիվի շուկայական արժեքը նվազել է գգալիորեն ավելի մեծ չափով, քան կակնկալվեր որոշակի ժամանակի կամ սովորական օգտագործման արդյունքում:

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան բանկի համար անբարենպաստ հետևանք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն շուկայական, տնտեսական կամ իրավական միջավայրում, որտեղ գործում է այդ բանկը, կամ այն շուկայում, որի համար նախատեսված է տվյալ ակտիվը:

գ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները կամ ներդրումների շուկայական այլ հատուցադրույքները (հատուցադրույք՝ գործունեությունից ստացված շահույթը հարաբերած գործունեությունում օգտագործված ակտիվների կամ ներդրումների արժեքին(արտահայտված տոկոսներով)) աճել են, և հավանական է, որ այդ աճը կազդի զեղչման դրույքների վրա, որոնք կիրառվում են ակտիվի օգտագործման արժեքը հաշվարկելիս, և էականորեն կնվազեցնի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Բանկը հաշվետու ամսվա վերջին բանկային օրը, համաձայն ՀՀ ԿԲ 27.04.99թ. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի, դասակարգում է բոլոր ակտիվները : Բանկը ակտիվների հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով վարում է առանձին հաշիվներ՝ ընդհանուր և հատուկ պահուստների համար: Անհուսալի ակտիվներն անհավաքագրելի և ամբողջությամբ արժեզրկված այն ակտիվներն են, որոնց հաշվառումը հաշվեկշռում որպես ակտիվներ այլևս նպատակահարմար չէ: Եթե ակտիվը ճանաչվում է անհուսալի, ապա այն նույն օրվա ընթացքում դուրս է գրվում բանկի հաշվեկշռից՝ «հատուկ պահուստի» հաշվին , և բանկը շարունակում է հաշվառել այն ծանուցման համապատասխան հաշիվներում: Այս դասակարգումը չի նշանակում, որ ակտիվը հնարավոր չէ վերականգնել ապագայում, բայց դրա հաշվապահական ճանաչումը տվյալ պահին պետք է լինի որպես արժեզրկված ակտիվ:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ենթադրում են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներ, ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, և բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտք չեն: Վերը նշված ֆինանսական ակտիվները, չափվում են ամորտիզացված արժեքով (ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական

գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան և հանած անհավաքագրելիության գծով դուրս գրված մարումները) կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որով մինչև մարման ժամկետը դրամական միջոցների ակնկալվող բոլոր հոսքերը գեղչվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի ընթացիկ գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Հաշվապահական հաշվառման նպատակներով հեջավորում նշանակում է հեջավորման մեկ կամ ավելի գործիքների նախատեսում այնպես, որ դրանց իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցի հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը: Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորվող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների՝ միմյանց փոխհատուցող արդյունքները, համաչափորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես գուտ շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցները այն նյութական ակտիվներն են, որոնք առկա են բանկում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման, ապրանքների իրացման կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, և նախատեսվում է օգտագործել ավելի քան մեկ տարի ժամկետով:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով որն իր մեջ ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Բանկի ղեկավարի կողմից սահմանված դեպքերում հիմնական միջոցների մուտքագրումը, ինչպես նաև շահագործման հանձնումը բանկում իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները՝

ա) բանկի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, որը գնահատվում է՝ նկատի ունենալով ակտիվի ակնկալվող հզորությունը (աշխատանքների, ծառայությունների) և ֆիզիկական ծավալը.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է ակտիվի վերանորոգումից և սպասարկումից,

գ) տեխնիկական հնացածությունը, որն առաջանում է ակտիվից ստացվող ծառայությունների նկատմամբ շուկայի պահանջարկի նվազումից: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունն արտահայտվում է ժամկետով: Մաշվածության հաշվարկման կիրառվող մեթոդն արտացոլում է այն մոդելը, որով բանկը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորը դուրս է գրվում հաշվապահական հաշվեկշռից, երբ այն օտարվում է կամ ընդմիշտ դուրս է հանվում օգտագործումից և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում: Հիմնական միջոցների դուրսգրումն իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից:

Ոչ նյութական ակտիվները ֆիզիկական սուբստանցիայից գուրկ որոշելի (իդենտիֆիկացվող) ոչ դրամային ակտիվներն են, որոնք, որպես կատարված գործառնությունների (դեպքերի) արդյունք՝ վերահսկվում են բանկի կողմից. պահվում են բանկում՝ ծառայություններ մատուցելու և վարչական նպատակներով օգտագործելու համար. ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան՝ ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխումն է նրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է հիմնական միջոցների հաշվառման ակզբունքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը սահմանված է հետևյալ սկզբունքով.

-շենքերի շինությունների համար՝ 40 տարի ,

-կահույքի համար՝ 10 տարի,

-համակարգչային տեխնիկայի համար՝ 3 տարի ,

-գրասենյակային գույքի համար՝ 5 տարի ,

-հաղորդակցման միջոցի համար՝ 5 տարի ,

-փոխադրամիջոցների համար՝ 5 տարի ,

մինչև 50 000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար՝ 1 տարի :

Բանկում այլ բանկերի և հաճախորդների միջոցները հաշվառվում են նախօրոք՝ բանկային հաշվի պայմանագրով կնքված և բացված հաշիվներում: Բանկային հաշվի պայմանագրով բանկը պարտավորվում է ընդունել և հաճախորդի բացած հաշվի վրա մուտքագրել մուտք եղող դրամական միջոցները, կատարել հաշվից փոխանցումներ կատարելու , համապատասխան գումարներ տալու և հաշվով այլ գործառնություններ իրականացնելու վերաբերյալ հաճախորդի կարգադրությունները: Բանկը իրավունք չունի որոշել և վերահսկել հաճախորդի դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանել օրենքով կամ բանկային հաշվի պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ, իր դրամական միջոցները սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու նրա իրավունքների նկատմամբ:

Ռիսկի կառավարումը կարևորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով:

2007թ-ից Բանկում կանոնակարգվել է ռիսկերի կառավարման գործընթացը. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատվել է «Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը», որը իրենից ներկայացնում է միջոցառումների ամբողջություն՝ ուղղված վնասների առաջացման վտանգի բացահայտմանը, ռիսկերի նվազարկմանը (մինիմիզացիա), հնարավոր կորուստների վերացմանը և բացահայտված վնասների՝ սեփական կապիտալի վրա ազդեցության հնարավորինս նվազեցմանը: Բանկում ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառումը կամ նվազագույնին

հասցեները, շահութաբերության, անվտանգության և վճարունակության գործակիցների ընդունելի հարաբերակցության սահմանումը և պահպանումը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար նախատեսվում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր հնարավոր ռիսկերի ժամանակին բացահայտում և դրանց դասակարգում,
- ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնների բացահայտում,
- առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում,
- ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության ձևերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման նպատակով համապատասխան միջոցառումների մշակում,
- մշակված միջոցառումների իրականացման ընթացքի վերահսկում:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական մեթոդներ են.

- կանոնակարգումը,
- մոնիտորինգը,
- դիվերսիֆիկացումը,
- լիմիտավորումը,
- ռիսկերի փոխանցումը՝ հեջավորումը և ապահովագրումը,
- կորուստների ծածկման պահուստի ձևավորումը,
- սթրես սցենարների վերլուծությունը,
- ներքին հսկողության ապահովումը գործող ընթացակարգերի պահպանման միջոցով,
- հաշվետվությունների ձևերի տրամադրման պարբերականության սահմանումը:

Բանկի գործունեության բնույթից/առանձնահատկությունից ելնելով՝ գործունեությանն առնչվող ռիսկեր են համարվում իրացվելիության, վարկային, շուկայական, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի, արժույթային, արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկերը:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբեր 2014	31 դեկտեմբեր 2013
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	474.97	405.64
ՀՀ դրամ/1 եվրո	577.47	559.54

3.«Զուտ տոկոսային և մանանտիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և մանանտիպ եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	131,774	158,504
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	4,025,893	3,996,940
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	850,250	838,764
Տոկոսային եկամուտ «Ռ-եպո» պայմանագրերից	243,592	213,285
Այլ տոկոսային եկամուտ	33,969	9,401
Ընդամենը	5,285,478	5.216.894

<u>Տոկոսային և մանանտիպ ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից		

ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	478,168	373,849
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,675,576	1,296,767
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	274,060	435,766
Տոկոսային ծախսեր «Ռ-եպո» պայմանագրերի դիմաց	453,782	352,423
Այլ տոկոսային ծախսեր	11,329	5,663
Ընդամենը	2,892,915	2.464.468
<u>Զուտ տոկոսային և մմանատիպ եկամուտ</u>	2,392,563	2.752.426

4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	27,538	24.578
Հաշվարկային ծառայություններից	140,271	117.986
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	17,824	6,603
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	971	553
Վճարային քարտերի սպասարկումից	66,219	66,040
Այլ կոմիսիոն վճարներ	84,544	82.540
Ընդամենը	337,367	298.300

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	41,723	43.937
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	55,778	54.887
Երաշխիքների, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	5,441	
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	189	292
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	352,280	264.888
Ընդամենը	455,411	364,004

Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	(118,044)	(65.704)
--	------------------	-----------------

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտ շահաբաժիններից	98	-

5. «Ձուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից ածանցյալներից		- - -
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ		-
Ընդամենը		-

<u>Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից ածանցյալներից	1,426 (26,445)	2.262
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	274,334	243.140
Ընդամենը	249,315	245,402

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
---	---------------------------	-------------------------

Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	468,954	542,571
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	166,381	35.409
Ընդամենը	635,335	577,980

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	884,650	823,382
---	----------------	----------------

6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	147,623	217,906
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	5,175	(1.123)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ		
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)*		
Այլ եկամուտներ**	17,753	4,311
Ընդամենը	170,551	221.094

** Այլ եկամուտներում ներառված է բանկի վարչական շենքի՝ ՀՀ ԿԲ թույլտվությամբ, վարձակալության տրված տարածքի վարձավճարը:

7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

	31/12/14	30/09/13
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումներ	(3,800,727)	(3,377,243)
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	3,616,982	3,118,490
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին	(183,745)	(258,753)

8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	1,056,948	1,003,936
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	1,695	1,547

Գործուղման ծախսեր	13,755	17,804
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	94,778	91,836
Ապահովագրության ծախսեր	3,035	12,064
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	11,382	11,360
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	93,504	87,633
Առդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	33,410	13,340
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	93,186	91,103
Տրանսպորտային ծախսեր	10,947	10,824
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	18,324	18,573
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	24,250	30,078
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր		
Այլ վարչական ծախսեր**	11,472	17.332
Ընդամենը	1,466,686	1.407.430

9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	1,110	185
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	24,656	22.871
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	58,500	65,325

Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	167,690	153,805
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	41,278	30,036
Այլ ծախսեր***	9,184	8.985
Ընդամենը	302,418	281.207

11. Հահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	161,996	365,367
Հետաձգված հարկ	107,226	7,141
Ընդամենը հահութահարկի գծով ծախս	269,222	372,508

8.23- Հայաստանի Հանրապետությունում հահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% : ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված հահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Հազար ՀՀ դրամ	2013	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	30.09.14
Կուտակված ծախսեր և այլ պահուստներ	14,372	4,513	-	18,885
Վարձակալած հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի ճշգրտում	(234)	6,792	-	6,558
Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստներ	-	-	-	-
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Առևտրային արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	14,138	11,305	-	25,443
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	0	-	(404,557)	(404,557)
Վարկեր և փոխատվություններ	(924)	(102,543)	-	(103,467)
Այլ ակտիվներ	(12,913)	(2,760)	-	(15,673)
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	(120,107)	-	142,984	22,877
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(133,944)	(105,303)	(261,573)	(500,820)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(119,806)	(93,998)	(261,573)	(475,377)

13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,743,103	5,610,302
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	229,092	330,054
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,391,577	9,083,447
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	252,500	292,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	15,616,272	15,316,303

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված գումարը իրենից ներկայացնում է **ԱրՔ** վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ **252,500 հազ. դրամ**:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում.

	2014	2013 թ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,972,195	5,940,356
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,391,577	9,083,447
Թղթակցային հաշիվներ	532,019	1,371,185

Ընդամենը	15,895,791	16.394.988
----------	------------	------------

Ֆինանսական վիճակի մասին Ձև թիվ 7 միջանկյալ հաշվետվության Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտոր մասում արտացոլված **1.856** հազ. դրամը հուշադրամի արժեք է:

14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	59,605	10,643
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	347,855	754.187
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	124,559	606.355
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	532,019	1,371,185

Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ

ՀՀ ԿԲ-ում՝ վարկեր և ավանդներ ֆատկորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ	1,699,714	1,811,027

ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր սկրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր սկրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	-	
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր սկրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	27,026	
Հաշվեգրված տոկոսներ	15,369	9,542
Ընդամենը	1,742,109	1.820.569
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Չուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,274,128	3.191.754

**Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և
ավանդներ, այլ պահանջներ**

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում`		
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր սկրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	3,690,998 96,039	2,025,791 54,557
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում`	-	-
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր սկրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր սկրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	68,354 -	80.164 33,221
Հաշվեգրված տոկոսներ	15,102	5,420
Ընդամենը	3,870,493	2.199.153

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,870,493	2.199.153

Զուտ պահանջներ բանկերի և Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,144,621	5.390.907
--	-----------	-----------

15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-

Ընդամենը պետական արժեթղթեր	-	-
----------------------------	---	---

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-

Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	-	-
---	---	---

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	-		-	
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	-		-	

Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	-		-	
<u>Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				
Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-		-	

Ածանցյալ գործիքներ		
ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-

16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ»

<u>Տրված վարկեր և այլ փոխառություններ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր, այդ թվում՝	36,421,885	29.315.661
ՀՀ Կառավարությանը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հիփոթեքային	2,489,286	1.864.824
Օվերդրաֆտ	37,937	96.684
Վարկային քարտեր	597,174	446.706
Ֆակտորինգ		
Ֆինանսական լիզինգ		
Հետգնման պայմանագրեր		
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ		
Այլ		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	275,871	201.039
Ընդամենը վարկեր և այլ փոխառություններ	37,332,867	30.060.090
Հաճախորդներին տրված վարկերի և		

փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(381,901)	(313.792)
Ընդամենը զուտ վարկեր	36,950,966	29,746,298

<u>Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված չաշխատող (արժեզրկված) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր և փոխատվություններ, որից	37,332,867	30.060.090
չաշխատող (արժեզրկված) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	1,269,436	26.850
արժեզրկված	3,287	2.354
Ընդամենը չաշխատող վարկեր	1,269,436	26.850
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(14,094)	(2.543)
Ընդամենը զուտ չաշխատող վարկեր	1,255,342	24.307

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների հետևյալ տիպերի.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկեր	1,699,714	1,811,027
Ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-
Պետական ձեռնարկություններ	-	-

Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	27,406,449	21.935.907
խոշոր ձեռնարկություններ	11,724,600	8,060,721
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	15,681,849	13.875.186
Ֆիզիկական անձինք	6,836,056	5,567,403
այդ թվում`		
• սպառողական վարկեր	3,773,643	
• հիփոթեքային վարկեր	2,489,286	3.274.349
• վարկային քարտեր	573,127	1.864.824
		428.230
Անհատ ձեռնարկատերեր	2,770,351	2,355,741
Հաշվեգրված տոկոսներ	291,240	210.581
Ընդամենը վարկեր և փոխառվածություններ	39,032,581	31.880.659
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(381,901)	(313.791)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառվածություններ	38,650,680	31.566.868

Համախառն վարկային պորտֆելի (առանց հաշվի առնելու հնարավոր կորուստների պահուստի գումարը) վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	9,956,727	26.67	8,903,676	29.62
Գյուղատնտեսություն	133,878	0.36	100,816	0.34
Շինարարություն	2,879,395	7.71	3,846,204	12.80
Տրանսպորտ և կապ	1,782,488	4.77	1,671,340	5.56
Առևտուր	11,912,900	31.91	6,874,641	22.86
Սպառողական	4,417,866	11.83	3,751,854	12.48
Հիփոթեքային վարկեր	2,503,332	6.71	1,875,563	6.24
Սպասարկման ոլորտ	1,784,407	4.78	1,545,249	5.14
Այլ	1,961,874	5.26	1,490,747	4.96
Ընդամենը	37,332,867	100	30,060,090	100

Հաճախորդների գծով վարկային պորտֆելի աշխարհագրական վերլուծությունը: Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

<u>Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ Ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	36,943,030	98.96	29,846,626	99.29
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ				
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ	389,837	1.04	213,464	0.71
Ընդամենը	37,332,867	100	30,060,090	100

17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	10,098,647	6,102,076
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	10,098,647	6,102,076

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>Օուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ-» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		44,251		42.825
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		44,251		42.825

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-			

կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		94,589		-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		94,589		-

<u>Վաճառքի համար մատչելի այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				
վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ		-		-
Ընդամենը		-		-

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ		10,237,487		6,144,901
---	--	------------	--	-----------

* Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների տոկոսներն կազմում են 218,916 հազ դրամ, որից

ՀՀ պետական արժեթղթեր	215,164
Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	3,752

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները ըստ հետևյալ չափորոշիչների.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. «Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ	Քարտերի թողարկում և սպասարկում	ՀՀ	24.08.05թ.	12.143.1	2 %
2. «ԱԲՈՒԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	Հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	22.11.07թ.	32.108.0	5.9 %
Ընդամենը				44.251.1	7.9 %

18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	- -	- -

ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	-	-

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>թցուցակ- ված</u>	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակ- ված</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ-» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				-

կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>Օուցակված</u>	<u>Քցուցակ- ված</u>	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>Քցուցակ- ված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-		-
Հաշվեգրված տոկոսներ		-		-
Ընդամենը		-		-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեգրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ)		(-)		(-)

Զուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	-	-
--	---	---

20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա մջջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Վարձակ. հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդ.	Ընդամենը
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2013թ.	1.934.803	287.891	96.830	516.408	-	110.358	2.946.290
Ավելացում	125.901	38.186	86	71.219		7.230	242.622
Դուրս գրում		(13.411)	(4.223)	(2.427)			(20.061)
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	--	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2013թ.	2,060,704	312,666	92,693	585,200	-	117,588	3,168,851
Ավելացում	83,354	174,722	42,174	30,185	18,586	297	349,318
Դուրս գրում		(13,309)	(28,638)	(70)	(18,586)	(297)	(60,900)
Վերագնահատում*	2,022,783						2,022,783
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	(566,312)						(566,312)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	3,600,529	474,079	106,229	615,315	-	117,588	4,913,740

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2013թ.	462.495	177.583	85.917	307.342	-	50.831	1.084.168
Ավելացում	50.869	41.908	3.608	33.373		15.490	145.248
Դուրս գրում		(13.410)	(1.619)	(1.872)			(16.901)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2013թ.	513,364	206,081	87,906	338,843	-	66,321	1,212,515
Ավելացում	55,195	48,362	8,959	33,718		12,709	158,943
Դուրս գրում		(13,309)	(28,347)	(70)		(18)	(41,744)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	(566,312)						(566,312)
Արժեզրկում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	2,247	241,134	68,518	372,491	-	79,012	763,402

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2013թ.	1.547.340	106.585	4.787	246.357	-	51.267	1.956.336
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	3,598,282	232,945	37,711	242,824	-	38,576	4,150,338

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. զծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2013թ.	34.407	18.870	-	53.077	-	106.354
Ավելացում	1.231					1.231
Օտարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2013թ.	35,638	18,870	-	53,077	-	107,585
Ավելացում	-	745				745
Օտարում	-		-	-	-	-
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	35,638	19,615	-	53,077	-	108,330

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2013թ.	27.993	3.946	-	38.050	-	69.989
Ավելացում	1.174	2.082	-	5.299	-	8.555
Ստարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Արժեզրկում						
	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2013թ.	29,167	6,028	-	43,349	-	78,544
Ավելացում	1,181	2,267	-	5,299	-	8,747

Օտարում						
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում						
Արժեզրկում						
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	30,348	8,295	-	48,648	-	87,291

Ձուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ տարվա վերջում 31.12.2013թ.	6.471	12.842	-	9.728	-	29.041
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	5,290	11,320	-	4,429	-	21,039

21. «Այլ ակտիվներ»

<u>Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	43,573	23,444
Ընդամենը	43,573	23,444
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
«Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք		

զուտ գումարներ	43,573	23,444
----------------	--------	--------

<u>Դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Դերիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	808	18,920
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	-	-
Կանխավճարներ մատակարարներին	5,830	148
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոց. ապահովագրության վճարների գծով	106,389	7,179
Այլ դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	113,027	26.247
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,720)	(-)
Ընդամենը	108,307	26.247

Այլ ակտիվներ

Պահեստ	14,626	13,427
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ*	4,652,163	4,171,910
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	5,778	7,207
Այլ ակտիվներ	2,790	3,018
Ընդամենը	4,675,357	4.195.562

Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,827,237	4.245.253
-----------------------	-----------	-----------

4,652,163 հազ. դրամը հանդիսանում է չմարված պարտավորության դիմաց բանկին անցած գրավի գումար

23.«Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Ընթացիկ հաշիվներ	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	1,444	1.444
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	1,444	1.444
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ</u>		-

ՀՀ կենտրոնական բանկ		
վարկեր *	3,599,999	3,600,002
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	9,797,571	4,556,929
ՀՀ բանկեր		
վարկեր և ավանդներ	949,916	811,278
ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	-	498,298
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	3.935
Հաշվեգրված տոկոսներ	33,991	21.658
Ընդամենը	14,381,477	9.492.100

Ֆինանսական կազմակերպություններ

Ընթացիկ հաշիվներ	116,376	86,831
------------------	---------	--------

վարկեր և ավանդներ	304,065	315,456
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	45,207	-
Պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի գծով	3,106,052	-
այլ	4,672	248
Հաշվեգրված տոկոսներ	6,819	9,198
Ընդամենը	3,583,191	411.733

Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,966,112	9.905.277
---	------------	-----------

24.«Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Վարկեր	738,068	984,043
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ*	62	28

Հաշվարկված տոկոսներ	2,427	3,236
Ընդամենը	740,557	987.307

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	6,479,073	6.555.262
Ժամկետային ավանդներ	895,547	579.568
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	15,482	
Հաշվարկված տոկոսներ	15,235	2.955
Ընդամենը	7,405,337	7.137.785

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	20,290	50.018
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	20,290	50.018

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	10,477	23.141
Ժամկետային ավանդներ	-	-

Ռ-հայր (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	10,477	23.141

Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռ-հայր (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	2,189,902	2.321.816
Ժամկետային ավանդներ	15,605,593	13.765.852
Ռ-հայր (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	17,533	
Հաշվարկված տոկոսներ	195,696	150.108
Ընդամենը	18,008,724	16.237.776

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	818,766	287.960
Ժամկետային ավանդներ	2,928,047	1.426.612

Ռ-եպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ	71,455	13.808
Ընդամենը	3,818,268	1.728.380

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	30,003,653	26.164.407
--	------------	------------

Հաճախորդների բոլոր ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

25. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային արժեթղթեր	5,773,945	4,056,400
Հաշվեգրված տոկոսներ	134,657	213,267
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,908,602	4,269,667

26. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ		
Ընդամենը	-	-

27. «Վճարվելիք գումարներ»

<u>Վճարվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերով գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	11,215	8,239
Այլ	-	
Ընդամենը	11,215	8,239

29. «Այլ պարտավորություններ»

«Այլ պարտավորություններ»	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	-
Այլ հաշվարկներ գծով	-	-

Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով`

շահութահարկի գծով	-	51.355
ԱԱՀ-ի գծով	548	385
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	106,517	75,662
սոց. ասպահովագրության վճարումների գծով	-	-
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	75,304	70,436
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	14,501	13,782
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով		
Այլ պարտավորություններ*	75,858	98.861
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	272,728	310.481

*** Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ**

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	58,076	60.150
Ավելացում		
Եկամտի ճանաչում	(2,074)	(2.074)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	56,002	58,076

30. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 14.400.000 հազ. ՀՀ դրամ է:

Համաձայն Բանկի կանոնադրության, փայտտիրական կապիտալը կազմված է թվով 14,400 փայամասերից՝ յուրաքանչյուրը 1,000,000 դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակցի	Բանկում ունեցած	Բանկում ունեցած	Մասնակցի
---------------------	-----------------	-----------------	----------

անունը/անվանումը	մասնակցության գումարը	մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
ՌԴ ռեզիդենտ Պրոմթեյ - Սիթի ՍՊԸ	7.196.400	49.975%	Հյուրանոցային բիզնես
ՀՀ ռեզիդենտ Զակնեֆտեգազատրոյ- Պրոմթեյ ԲԲԸ	6.642.000	46.125 %	Գազատարերի և նավթամուղերի շինարարություն
ՌԴ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն	561.600	3.9 %	
Ընդամենը՝	14.400.000	100 %	

31.12.14թ -ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված փայամասեր չեն եղել:

Փայատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բանկի փայատիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվում է փայատերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ

օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ

օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված փայատիրական կապիտալի 5%-ի չափով:

«Պրոմթեյ բանկ» ՍՊԸ-ի մասնակիցների տարեկան ժողովի որոշմամբ 2013թ. գործունեությամբ կուտակված զուտ շահույթից 895 մլն. դրամը վճարվել է մասնակիցներին՝ որպես շահաբաժին:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Զօգուագործված վարկային գծեր	828,870	841,390
Տրամադրված երաշխիքներ	118,597	272,379
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Ընդամենը՝	947,467	1.113.769
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	-	-
	947,467	1.113.769

Բանկի իրավական և հարկային պարտավորությունները

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն

հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ Բանկը կորուստներ չի կրելու, հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստներ չեն ձևավորվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանա•րներ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ:

Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – Բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր մասնաճյուղերի, բանկոմատների համար տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.2014
Մինչև 1 տարի	103,384
1-5 տարի	219,890
5 տարուց ավելի	43,050
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	366,324

Ապահովագրություն

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ՝ արտարժույթով ավանդների դեպքում), Բանկի սննկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ, իր կողմից վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացնում է համաձայն բանկում գործող ներքին կանոնակարգերի և ընթացակարգերին համաձայն:

Ներկայումս բանկի կողմից տեղաբաշխված վարկային միջոցների վերադարձելիությունը ապահովված է տարբեր իրացվելի և բարձր իրացվելի գրավի առարկաներով: Բանկում գրավադրված գրավի առարկաների գրավադրման գործընթացը, ինչպես նաև գրավի առարկայի ընտրությունը, գրավ/վարկ հարաբերակցությունը կարգավորվում է բանկի «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգով: Նշված կանոնակարգում արտացոլված է բանկում գրավադրվող գրավի առարկաների տեսակները, բացի այդ ներկայացված է գրավի առարկայի գրավադրման /իրացվելիության/ իրական արժեքի հաշվարկման սկզբունքները:

Ստորև ներկայացվում է գրավի առարկաների տեսակները՝

- Անշարժ և շարժական գույք
- Ապրանքանյութական պաշարներ /շրջանառու միջոցներ/
- Պետական և ոչ պետական /անվանական/ արժեթղթեր
- Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորներ
- Ոսկյա իրեր /թանկարժեք քարեր և մետաղներ, ոսկու ջարդոններ/
- Դրամական միջոցներ
- Երաշխիքներ
- Դրամական հոսքեր

Հարկավոր է նշել, որ վարկային ռիսկը զսպելու նպատակով բանկում կանոնակարգված է գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափը, որը տատանվում է տարբեր գրավի առարկաների գրավադրման ժամանակ: Սակայն այդ սահմանաչափերի ընտրությունը բավականին արդիական է, քանի որ այն բավականին մեծ նշանակություն ունի վարկային ռիսկի զսպման ժամանակ:

Ներկայումս նշեք, որ բանկում գրավադրվող գրավի առարկաները, որոնք իրենից ներկայացնում են անշարժ, կամ շարժական գույք /բացառությամբ ավտոսրահների կողմից վաճառվող ավտոմեքենաները, որոնք հանդես են գալիս որպես գրավի առարկաներ ավտոմեքենայի առուվաճառքի ժամանակ/, պարտադիր գնահատվում և վերագնահատվում են անկախ գնահատող լիցենզավորված կազմակերպության կողմից, որի հետ բանկը տվյալ պահին համագործակցում է : Ըստ գնահատող կազմակերպության կողմից տրված գնահատման վերլուծության, որտեղ արտացոլված է ինչպես տվյալ գույքի շուկայական արժեքը, այնպես և գրավադրման արժեքը, բանկը կարողանում է ճիշտ որոշում կայացնել տվյալ գույքի իրական իրացվելի արժեքի վերաբերյալ, որը հաճախ իրենից ներկայացնում է նույն գնահատման վերլուծության մեջ արտացոլված գրավադրման արժեքը: Բոլոր վերը նշված գրավի առարկաները նույնպես ունեն իրենց գնահատման սկզբունքը, որը

ամրագրված է «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգում: Նշենք նաև որ ներկա դրությամբ բանկի վարկային պորտֆելը ապահովված է բոլոր բանկի կողմից ընդունված գրավի առարկաներով, իսկ սահմանաչափերը համապատասխանում են ընդունված գրավ/վարկ հարաբերակացության սահմանաչափերին:

Բանկը, մասնավորապես «վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը», չափազանց կարևոր է գտնում վերահսկել բանկի կողմից տրամադրված վարկային միջոցների նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև իր վարկառուների պարբերաբար մոնիտորինգների անցկացումը, քանի որ այս գործընթացները սերտ կապված են վարկի վերադարձելիության հետ և հանդիսանում են վարկային ռիսկի զսպման մեխանիզմներից մեկը: Հարկավոր է նշել, որ իրականացվող մոնիտորինգների ժամանակ ուսումնասիրվում և ստուգվում է բանկում գրավադրված, սակայն գրավատուի մոտ գտնվող գրավի առարկայի վիճակը, ինչպես նաև տրամադրված վարկերի օգտագործման նպատակը, վարկառուի ընթացիկ ֆինանսական վիճակը: Ստուգվում է նաև վարկառուի ընթացիկ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունների ի հայտ գալը, գումարների մեծությունները և առաջացման աղբյուրները և մարման ժամանակահատվածը, վարկառուի ակտիվների և պարտավորությունների սահմանային հարաբերակցությունը, դրամական միջոցների առկայությունը դրամարկղում և հաշվարկային հաշիվների վրա, իր հիմնական մատակարարների և սպառողների տվյալները, առկա փախառությունների մեծությունները, առկա վակայն գումարների մնացորդները, ամսեկան մարումների մեծությունները, վերջնական մարման ժամանակահատվածները և այլն:

Բացի այդ մինչ վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացվում է ցանկացած պոտենցիալ վարկառուի վարկունակության գնահատումը, որի վերլուծությունը նույն պես կանոնակարգված է բանկում առանձին ընթացակարգերով, մասնավորապես՝ «Ֆիզիկական և իրավաբանական անձնանց վարկունակության գնահատման» կանոնակարգերով: Նշենք, որ այդ կանոնակարգերում բանկի կողմից մշակվել են տնտեսական բանաձևեր, որոնք օգնում են ռեալ բացահայտել տվյալ վարկառուի վարկունակությունը, որոնցից կարելի է օրինակ նշել, վարկառուի ամսեկան մարումների մեծությունը իր ընդհանուր ամսեկան եկամուտի /հասույթի/ մեծության մեջ, կամ օրինակ իր ընդհանուր ակտիվների հարաբերակացությունը իր ընդհանուր պարտավորությունների մեջ ներառյալ նոր տրամադրվող վարկային միջոցները, ինչպես նաև հաշվարկվում է իր շրջանառու միջոցների շրջանառելիությունը ամսեկան կտրվածքով, որը նույնպես հնարավարություն է տալիս պատկերացում ստեղծել ապագա վարկառուի առևտրային գործունեության մասին:

Մեծ և առանձնակի ուշադրություն է տրվում այն շարժական գույք գրավի առարկաների որոնք գրավադրված են բանկում, մասնավորապես հոսքագծերի, մեքենասարքավորումների, կամ շրջանառու միջոցների մասով: Այս գրավի առարկաները մշտապես գտնվում են բանկի կողմից վերահսկողության տակ և դրանց վիճակի ստուգումը իրականացվում է բանկի կողմից ավելի կարճ ժամանակահատվածում, համաձայն բանկում սահմանված «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգի:

Ներքին որոշ ռիսկերը զսպելու նպատակով բանկում առկա վակային բոլոր գործերը համարակալվում են և վարվում է առանձին փաստաթղթերի գույքգրման ցուցակ, յուրաքանչյուր վարկային գործի համար առանձին, ինչը հնարավարություն է տալիս բացառել այս, կամ այն փաստաթղթի կորուստը տվյալ վարկային գործից:

Բանկի «Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության» կազմից վարվում է առանձին մի քանի մատյաններ, մասնավորապես վարկային հայտերի ընդունման, մարված վարկային գործերի համարակալման և այլն, որոնք հեշտացնում են վարկային գործընթացը:

Հարկավոր է նշել, որ բանկը մաս մեծ կարևորություն է տալիս գրավի առարկայի ապահովագրմանը, մասնավորապես կանոնակարգելով այն իր «Գրավի քաղաքականության» կանոնակրագով:

Բանկը «Վարկային քաղաքականության» իրականացման շրջանակներում վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով Վարկառու-Գրավատուից (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուից (եթե տարբեր անձինք են) պահանջում է վարկային միջոցների լրացուցիչ ապահովության (վերադարձելիության) միջոցների (գրավի առարկաների) մասնավորապես ավտոմեքենաների և բնակելի անշարժ գույքի գրավի (ըստ Վարկային միջոցների տրամադրման և մարման կանոնակարգի) ապահովագրում, սույն քաղաքականության 4.2 և 4.3 ենթակետերով ամրագրված կարգով:

Ապահովագրումը իրականացվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի գումարի չափով (կամ հաճախորդի ցանկությամբ գրավի առարկաների ամբողջ արժեքի չափով) ապահովագրական պոլիսի հետագա երկարաձգման պարտադիր պայմանով առնվազն տարին մեկ անգամ, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի մարման ամբողջ ժամանակահատվածում:

Առաջնորդվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության օրենքի» 34 հոդվածի 3 կետով, բանկը գրավի առարկաների գնահատման, վերագնահատման և ապահովագրության նպատակով համագործակցում է ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ:

ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ համագործակցության ընտրությունը կատարվում է առաջնորդվելով մի շարք օբյեկտիվ չափանիշներից՝

ա) կազմակերպությունները պետք է ունենան տվյալ ոլորտում առնվազն երեք տարվա գործունեության փորձ,

բ) ռեյկինգավորված լինեն ռեյտինգ իրականացնող անկախ ընկերության կողմից,

գ) ընդգրկված լինեն առաջին հինգ ռեյկինգավորված կազմակերպությունների շարքում՝ հետևյալ չափանիշներով՝

- ընդհանուր ակտիվներով,
- սեփական կապիտալով,
- ընդհանուր պասիվներով,
- զուտ շահույթով (կան վնասով),
- ապահովագրական փոխհատուցումով,
- վերաապահովագրողի ռեյկինգով (հեղինակությամբ):

Բացի նշված պարտադիր հիմնական օբյեկտիվ պահանջներից, բանկը ուսումնասիրության և վերլուծության կարող է ենթարկել նաև կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալի մեծությունը, տարեկան հասույթը, ինչպես նաև կազմակերպությունների կողմից մատուցվող գնահատման և ապահովագրման պրոդուկտները, դրանց գծով սակագների մեծությունները և այլն: Գնահատող կազմակերպությունների կողմից իրականացվող

գնահատման գործընթացը պետք է ներառի գնահատման մեթոդների մի քանի մոտեցումներ, կատարվի կոնկրետ հաշվարկների միջոցով, տրվող հաշվետվությունների մեջ ընդգրկված լինի ինչպես գնահատվող գրավի առարկայի շուկայական արժեքի հաշվարկը, այնպես և գրավադրման (իրացման անհրաժեշտության դեպքում իրացվելի) արժեքները:

Բանկը առաջնորդվելով Բանկի «Վարկային քաղաքականությունով», Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով կատարում է Բանկում գրավադրված և գրավատուի տիրապետության տակ գտնվող գրավի առարկայի վերահսկում՝ սահմանելով հետևյալ պարբերականությունը՝

Անշարժ գույքը (բնակելի, հասարակական, արտադրական, գյուղատնտեսական նշանակության շենքերը, շինությունները, հողատարածքները) յուրաքանչյուր վերագնահատման ժամանակ (առնվազն տարին մեկ անգամ) ենթարկվում է վերահսկման ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից: Վերահսկման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից տրամադրված գնահատման հաշվետվության մեջ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շենքերի, շինությունների տեխնիկական վիճակը, բնակարանների և առանձնատների գծով կատարված շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների աստիճանը (հիփոթեքային վարկավորման դեպքում):

Շարժական գույքը (հոսքագծերը, տեխնոլոգիական սարքավորումները, հաստոցները, մեքենա-սարքավորումները) ենթակա է վերահսկման Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում հոսքագծերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների, հաստոցների, մեքենա-սարքավորումների տեխնիկական վիճակը, դրանց առկայությունը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ոչ պետական բաց բաժնետիրական /փակ բաժնետիրական/ ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերը ենթակա չեն վերահսկման այն դեպքում, երբ արժեթղթերը գտնվում են Բանկի տիրապետության ներքո, իսկ եթե գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության ներքո, վերահսկումը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Դեպոզիտարիան՝ տրամադրելով Բանկին տեղեկանք արգելադրման վերաբերյալ և քաղվածք:

Պետական արժեթղթերի (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակների վերահսկումը իրականացվում է ՀՀ ԿԲ-ի միջոցով (պետական արժեթղթերը (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակները մուտքագրվում են Բանկի՝ գրավադրված արժեթղթերի դեպո հաշվին) և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկին տրամադրվում է քաղվածք՝ գրավադրված արժեթղթերի վերաբերյալ: Շրջանառու միջոցների (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է հետևյալ կերպ՝ եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են

Բանկի տիրապետության տակ, ապա վերահսկման անհրաժեշտություն չի առաջանում: Եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության տակ, ապա վերահսկումը իրականացվում է Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շրջանառու միջոցների (հումքի, պաշարների, նյութերի, պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների) առկայությունը, դրանց տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ավտոմեքենաների (մարդատար և բեռնատար) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է վեց ամիսը մեկ անգամ՝ Վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների իրականացման ժամանակացույցի համաձայն Վարկառուի Բանկ ներկայանալու ժամանակ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում ավտոմեքենայի առկայությունը, տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Գրավադրված՝ ոսկյա զարդերի, թանկարժեք քարերի, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորների, թանկարժեք այլ մետաղների, նրանց ջարդոնների նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում:

Հաշվարկային կամ ավանդային հաշվի միջոցների գրավադրման դեպքում վերահսկողության անհրաժեշտություն չի առաջանում, քանի որ նշված միջոցները սառեցվում են մինչև պարտավորությունների մարումը:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը կատարվում է համաձայն «Վարկային ռիսկի կառավարման» դրույթների և Բանկի Խորհուրդի կողմից հաստատված վարկային քաղաքականության, վարկային գործառնության իրականացումը, վերահսկողությունը և կարգավորումը սահմանող և կանոնակարգող համապատասխան կարգերի:

Վարկային ռիսկի կառավարումը ենթադրում է՝

- վարկային քաղաքականության մշակում,
- վարկավորման գործընթացի կանոնակարգում,
- վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային գործընթացների կառավարում,
- չաշխատող վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային ռիսկի սահմանափակման միջոցառումների մշակում,
- հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում:

Վարկային ռիսկի կառավարումը իրենից ներկայացնում է որոշակի գործողությունների հերթականություն, որը կարելի է բաժանել հետևյալ փուլերի.

- վարկային ռիսկի բացահայտում,
- վարկային ռիսկի քանակական գնահատում,
- ռիսկի ընդունման ռազմավարություն,
- ռիսկի վերահսկում,
- վարկային ռիսկերի զսպման և նվազեցման մեթոդների ընտրություն,
- ռիսկերի մոնիտորինգ,
- ռիսկի մակարդակի վերահսկում:

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ առանձին վարկառուների և պորտֆելի ներկայացված են ստորև բերված

Աղյուսակում.

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլեր	Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ	
	առանձին վարկառուի	պորտֆելի
Վարկային ռիսկի բացահայտում	Ռիսկը արտահայտվում է հնարավոր պատճառներով փոխառուի պարտավորությունների չկատարման մեջ	Ռիսկը արտահայտվում է փոխառուների կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքների մեջ
Վարկային ռիսկի քանակական գնահատում	Փոխառուի վարկունակության գնահատում, որը բաժանվում է 2 փուլի.	Վարկառուների դասակարգումը ըստ ռիսկի դասերի հնարավոր կորուստների հաշվարկի համար.

	Փոխառուի վարկային վարկանիշի որոշում Հնարավոր կորուստների գնահատում	1. Ըստ վարկային ռիսկի մակարդակի 2. Ըստ փոխկապակցվածության (նույն ճյուղի, նույն մարզի, բանկի հետ փոխկապակցված և այլ) 3. Հնարավոր կորուստների գնահատում
Որոշման ընդունում	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները
Ռիսկի վերահսկում	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն վարկառուների վարկի մարման պատրաստականության և ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվության հայթհայթում, վարկառուների հետ սերտ համագործակցում, վարկառուի պատրաստականության և ֆինանսական հնարավորությունների մակարդակների բարձրացում	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն Դիվերսիֆիկացիա հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում, լիմիտների սահմանում ըստ ճյուղային, տարածքային, ծավալային և այլ կենտրոնացումների
Ռիսկերի մոնիտորինգ.	Վարկառուի գործունեության անընդհատ մոնիտորինգ համաձայն Հավելված 1-ի (կցվում է), վարկային	Վարկային պորտֆելի գնահատում ընթացիկ արժեքով, վարկային ռիսկերի կրիտիկական մակարդակներին մոտենալու առումով

	ռիսկի մակարդակի փոփոխման նպատակով	Վարկերի որակի վերլուծություն Վարկային քաղաքականության իրականացման վերահսկում, Գործող օրենսդրության համապատասխանության մոնիտորինգ
--	--	---

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարման իրավասու մարմիններ են հանդիսանում Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը, Վարկային կոմիտեն, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը, Բանկի բոլոր տարածքային ստորաբաժանումները, ռիսկերի կառավարման մենեջերը, ներքին հսկողության մարմինները:

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Աղյուսակում ներառված չեն հաշվեգրված տոկոսները, տույժերն ու տուգանքներն.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխատվություններ , այդ թվում՝	35,893,396	3,489	1,159,637	20
1. Արդյունաբերություն	9,914,339	102		

2. Գյուղատնտեսություն	133,304	7		
3. Շինարարություն	2,097,210	46	717,831	2
4. Տրանսպորտ և կապ	1,767,608	16		
5. Առևտուր	11,437,463	339	377,018	5
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,775,297	54		
7. Ֆինանսական հատված	-	-		
8. Մպառողական* այդ թվում՝	4,324,630	2,667	64,788	13
8.1 անշարժ գույքի գրավով	1,729,885	431	52,617	3
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	1,169,536	164		
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	4,443,545	258		
Դեբիտորական պարտքեր	1,679,024	225		
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	44,251			
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝ երաշխիքներ ակրեդիտիվներ	947,467 118,596	425 9	- -	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	29,859,407	3,882	25,120	6

1. Արդյունաբերություն	8,854,703	81		
2. Գյուղատնտեսություն	100,240	6		
3. Շինարարություն	3,800,303	46	20,542	1
4. Տրանսպորտ և կապ	1,654,841	35		
5. Առևտուր	6,834,109	299		
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,538,108	49		
7. Ֆինանսական հատված				
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	3,729,663	3158	4,578	5
8.1 անշարժ գույքի գրավով	1,135,483	341	2,265	2
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	996,495	137	443	1
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	3,347,440	208		
Դեբիտորական պարտքեր	2,598,030	195		
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	44,251			
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝ երաշխիքներ ակրեդիտիվներ	1,113,771 272,379	547 23	-	

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	35,893,396	3,489	1,159,637	20

1. ՀՀ ռեզիդենտներին	35,505,366	3,483	1,159,637	20
2.ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների) `				
1.Ռուսաստան	181,130	4		
3.ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	206,900	2		

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում`	29,859,407	3,882	25,120	6
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	29,648,299	3,879	25,120	6
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների) `				
1.Ռուսաստան	11,108	2		
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	200,000	1		

Բանկը հաստատել է վարկային ակտիվների արժեքի չափման արժեզրկման կորստի գնահատման և պահուստի ձևավորման նոր կարգ : Համաձայն որի և կատարվել է 31.12.14թ-ի բանկի պահուստների ձևավորումը :

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների, գների, փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Շուկայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է ներկայացնում արտարժույթային և տոկոսային ռիսկերին, որոնք իրական վտանգ կարող են ներկայացնել բանկին:

Արտարժույթի ռիսկ - Արտարժույթային ռիսկը պայմանավորված է ապագայում արտարժույթի փոխարժեքի շարժման անորոշությունից, այսինքն ազգային արժույթի գնի հարաբերակցությունից այլ արտարժույթների նկատմամբ: Արտարժույթային ռիսկ կարող է առաջանալ, երբ արտարժույթային դիրքը (արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առած հետհաշվեկշռային անավարտ գործարքների (սփոթ, սվոպ, ֆորվարդ և ֆյուչերսային) նկատմամբ պահանջները և պարտավորությունները) բաց է:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժույթային շուկայի ուսումնասիրման, արտարժույթային ռիսկի կանխատեսման, արտարժույթային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և հետևանքների որոշման, արտարժույթային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման և նվազեցման փուլերը, որոնք սահմանված են բանկի ներքին ընթացակարգերում:

Արժույթային ռիսկերը զսպման նպատակով, Բանկը սահմանել է արժույթային բաց դիրքերի սահմանաչափեր ըստ առանձին արժույթների, որոնք վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկի արտարժույթային դիրքերի նորմատիվի առավելագույն չափը սահմանված է.

ա. յուրաքանչյուր արտարժույթի երկար դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 7 տոկոս,

բ. բոլոր արտարժույթների երկար դիրքերի հանրագումարի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 10 տոկոս:

Անվանում	Ներքին սահմանաչափ	31/12/13/թ	
		31/12/13/թ	31/12/14/թ
ԱՄՆ դոլար	7%	1.10%	-3.00%
Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	7%	0.04%	0.06%
Եվրո	7%	0.00%	-0.05%
Ռուս.ռուբլի	7%	-0.04%	-0.03%
Կանադական դոլար	7%	0.01%	0.07%
Շվեյցարական ֆրանկ	7%	0.00%	0.07%

Յուրաքանչյուր օր իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների հետևանքով արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով: Արտարժույթային ռիսկի գնահատումը կատարվում է նաև ստանդարտ մեթոդաբանությամբ ըստ (ՀՀ ԿԲ-ի Կանոնակարգ 2-ի): Ինչպես նաև, պարբերաբար իրականացվում է հնարավոր կորուստների գնահատում սթրես տեստերի միջոցով:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան.

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԶՀ ԿԲում	7055366	7773533	787373	15616272
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	4464657	1496932	183032	6144621
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13772902	23177192	872	36950966
Վաճառքի համար մատչելի ֆին ակտիվներ	10142899	94588		10237487
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին ակտիվներ				
Այլ	8962275	28289	9906	9000470
Ընդամենը ակտիվներ	44398099	32570534	981183	77949816
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	16802959	1163127	26	17966112
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3314304	26596169	93180	30003653
Այլ պարտավորություններ	758917	5909005		6667922
Ընդամենը պարտավորություններ	20876180	33668301	93206	54637687
Զուտ դիրք	23521919	(1097767)	887977	23312129

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲում	5148205	9252927	915171	15316303
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	3036630	2173912	180365	5390907
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	14493790	15252509		29746299
Վաճառքի համար մատչելի ֆին ակտիվներ	6146327			6146327
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին ակտիվներ				
Այլ	6171130	36421	23583	6231134
Ընդամենը ակտիվներ	34996082	26715769	1119119	62830970
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	8915044	990233		9905277
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3866028	22200495	97884	26164407
Այլ պարտավորություններ	437040	4270907	246	4708193
Ընդամենը պարտավորություններ	13218112	27461635	98130	40777877
Զուտ դիրք	21777970	(745866)	1020989	22053093

* «I խմբի արտարժույթի» կազմը ՄԴՌ-ը ՄԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթներիը շվեյցարական ֆրանկը կանադական դոլարը շվեդական կրոնը դանիական կրոնը ավստրալիական դոլարը և բանկային ոսկին (ՄԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնում են ԱՄՆ-ի դոլարը Եվրոն ճապոնական իենը և անգլիական ֆունտ ստեռլինգը) :

** «II խմբի արտարժույթի» կազմը այլ արտարժույթներ :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է որ տոկոսադրույքի մակարդակի անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետևանք ունենալ բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տարբերակում են տոկոսադրույքի ռիսկի չորս տեսակ

- բազիսային ռիսկ
- եկամտաբերության կորի ռիսկ
- օպցիոնի (ընտրության) ռիսկ
- ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկ:

Բազիսային ռիսկը կապված է տարբեր տեսակի տոկոսադրույքների ապագա փոփոխությունների հետ: Բազիսային ռիսկը հիմնականում ի հայտ է գալիս երբ փոփոխվող տոկոսադրույքներով ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները կապված են տարբեր բազիսային տոկոսադրույքների հետ՝ որոնց միջև կատարյալ կորելյացիոն կապ գոյություն չունի:

Եկամտաբերության կորի ռիսկն առաջանում է երբ կորի փոփոխության հետևանքով (տարբեր մարման ժամկետայնությամբ տեղաբաշխված և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքների փոփոխություն՝ կապված մարման ժամկետայնությունից օրինակ երկարաժամկետ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույքներն աճում են իսկ կարճաժամկետինը՝ նվազում) բանկի կապիտալի տնտեսական արժեքը և/կամ շահույթը բացասական ազդեցություն են կրում:

Օպցիոնի (ընտրության) ռիսկն առաջանում է երբ բանկը կամ բանկի հաճախորդն ունենում են ֆինանսական գործիքից ստացվող դրամական հոսքերի մակարդակը և/կամ ժամանակը փոփոխելու իրավունք բայց ոչ պարտավորություն: Օպցիոնի ռիսկ են պարունակում վարկերի գծով կանխավճարման իրավունքը ավանդների վաղաժամկետ դուրսբերումը վարկերի տոկոսադրույքների վերին սահմանը:

Ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկն առաջանում է երբ բանկը միջոցներ է ներգրավում և տեղաբաշխում միևնույն բազիսային տոկոսադրույքներով սակայն որոշ ժամանակային ճեղքվածքով ըստ որի բանկի ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները համաձայնեցված չեն ըստ մարման կամ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների:

Տոկոսադրույքի փոփոխության հետևանքով բանկի սպասվող հավանական կորուստները կամ օգուտները գնահատում են ամենատարբեր մոդելներով որոնցից կարևորվում են

- տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի կամ տոկոսադրույքների վերանայման մոդել (այսուհետ GAP մոդել)
- դյուրացիայի մոդել:

GAP մոդելը թույլ է տալիս ստանալ տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի սպասվող զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունքում կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը՝ հաշվի առնելով ներգրավված պարտավորությունների և տեղաբաշխված ակտիվների ժամկետայնության անհամապատասխանությունը:

GAP մոդելով վերլուծության արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները հանվում են ակտիվներից՝ յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի ճեղքվածքը (GAP) հաշվարկելու համար

$$GAP = RSA - RSL \quad (1)$$

որտեղ

RSA տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներն են

RSL տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորություններն են

GAP տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունն է:
 Ճեղքվածքը կարող է լինել զրոյական բացասական և դրական: Բացասական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների աճը կրերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման: Ի հակադրություն վերջինիս դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների նվազումը կրերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման:

Սույն մեթոդիկայի հաշվարկում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները

- ❖ դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ այսինքն մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքով
- ❖ տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում
- ❖ տարբեր մարման ժամանկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով այսինքն տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:
 Հաշվարկի արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը առաջիկա եռամսյակի ընթացքում ստացվելիք զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Հաշվարկի համար օգտագործվում է հետևյալ բանաձևը

$$\Delta NII = \sum GAP_t * \Delta R * K \quad (2)$$

որտեղ

ΔNII զուտ տոկոսային եկամտի փոփոխությունն է երեք ամսվա ընթացքում

GAP_t – t ժամանակաշրջանի ճեղքվածքն է

ΔR – տոկոսադրույքի ենթադրվող տարեկան փոփոխությունն է

$K = (90t) / 365$

Վերոնշյալ սահմանափակող ենթադրություններից ելնելով նպատակահարմար է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա հաշվարկել առաջիկա երեք ամիսների համար:

Սույն մեթոդաբանությունում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կազմում չեն ընդգրկվում ցպահանջ ակտիվները և պարտավորությունները քանի որ վերջիններիս ցածր եկամտաբերության / ծախսատարության պատճառով դրանց տոկոսադրույքների էական փոփոխություններ չեն ենթադրվում:

Հաշվարկման տվյալների աղբյուր է հանդիսանում «Բանկերի հաշվետվությունները դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» Կանոնակարգ 3ով սահմանված ձև թիվ 5 հաշվետվությունը:

Հաշվարկում յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները գտվում են ակտիվներից այսպես վերցվում է «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» և «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» ակտիվների և պարտավորությունների հանրագումարների տարբերությունը: Ստացված տվյալները տեղադրելով բանաձև (2)–ի մեջ հաշվարկվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա

$$\Delta NII = (GAP_{15} * 75 / 365 + GAP_{45} * 45 / 365 + GAP_{75} * 15 / 365) * \Delta R \quad (3)$$

GAP մողելի հիման վրա կատարվում է նաև տոկոսադրույքի նկատմամբ բանկի զգայունության վերլուծություն որն ի տարբերություն վերը ներկայացված մողելի ընդգրկում է նաև անտոկոս և ցպահանջ ակտիվներն ու պարտավորությունները:

Համաձայն այս վերլուծության GAPի հաշվարկում ընդգրկվում է «ցպահանջ» «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» և «Անտոկոս» ակտիվները և պարտավորությունները: Նշված ժամկետայնությամբ ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերվում է ակտիվներին (սովորաբար կոչվում է ճեղքվածքի հարաբերակցություն GAP/ASSETS) ինչը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցության ուղղությունը (դրական կամ բացասական GAP) և ռիսկի նկատմամբ զգայունության աստիճանը (ճեղքվածքը ակտիվների որ տոկոսն է կազմում): Դրական կումուլյատիվ ճեղքվածքը վկայում է որ կարճաժամկետ հատվածում (երեք ամսվա ընթացքում) բանկը ունի ազատ դրամական միջոցներ որոնք կարող է տեղաբաշխել եկամտաբեր ակտիվների մեջ՝ չառաջացնելով իրացվելիության հիմնախնդիր: Հետևաբար դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է բարենպաստ ազդեցություն թողնել բանկի եկամուտների վրա:

31/12/13թ դրությամբ		
ΣGAPt	3063225	հազ դրամ
Տոկոսադրույքների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում		
ΔR	20%	1%
Շահույթ/Վնաս() ΔΠII	61264	30632

31/12/14/թ դրությամբ		
ΣGAPt	-7228086	հազ դրամ
Տոկոսադրույքների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում		
ΔR	2%	-1%
Շահույթ/Վնաս() ΔΠII	-144562	72281

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների

Հաշվետու ժամանակաշրջան						
Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս	1ից մինչև 3 ամիս	3ից մինչև 6 ամիս	6ից մինչև 1 տարի	1ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի

Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆատկորինգ լիզինգ հետզմման պայմանագրեր այլ	3691058			949940	125000		125000		500000			
	3691058			949940	125000		125000		500000			
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխառվություններ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆատկորինգ լիզինգ հետզմման պայմանագրեր այլ	328077	264581	1042932	884808	1244067	1473538	2318303	3058633	6905987	13027486	2145729	4101852
	328077	264581	1042932	884808	1244067	1473538	2318303	3058633	6905987	13027486	2145729	4101852
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտք գործիքներ կարճաժամկետ պարտք գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ									5652752		1340843	94588
									5652752		1340843	94588
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր												

Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	4019135	264581	1042932	1834748	1369067	1473538	2443303	3058633	13058739	13027486	3486572	4196440
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆակտորինգ լիզինգ հետզման սլայմանագրեր այլ	9842812			949940	100171			199487	3602246		2160	
	9842812			949940	100171			199487	3602246		2160	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ ավանդներ հետզման սլայմանագրեր այլ	39280	488398	63150	2117794	453924	3114951	167199	7624821	314398	5024289		
	39280	488398	63150	2117794	453924	3114951	167199	7624821	314398	5024289		
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝ փոխարկելի արժեթղթեր հիփոթեքային սլարտատոմսեր այլ սլարտատոմսեր ստորադաս փոխառություններ										5774700		
										5774700		
Ներգրավված այլ միջոցներ									738140			
Ընդամենը	9882092	488398	63150	3067734	554095	3114951	167199	7824308	4654784	10798989	2160	
Զուտդիրք	-5862957	-223817	979782	-1232986	814972	-1641413	2276104	-4765675	2751203	7881249	3484412	4196440

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը Տեղաբաշխված միջոցներ	մինչև 1 ամիս		1ից մինչև 3 ամիս		3ից մինչև 6 ամիս		6ից մինչև 1 տարի		1ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆատկորինգ լիզինգ հետգնման պայմանագրեր այլ	2025799					811280			1000000			
	2025799					811280			1000000			
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխառություններ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆատկորինգ լիզինգ հետգնման պայմանագրեր այլ	161109		270830	198025	632845	337110	823537	724531	10422326	8434099	241899 8	546664 4
	161109		270830	198025	632845	337110	823537	724531	10422326	8434099	241899 8	546664 4
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտք գործիքներ կարճաժամկետ պարտք գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ									5075978		102610 0	
									5075978		102610 0	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	2186908		270830	100930 5	632845	337110	823537	724531	16498304	8434099	344509 8	546664 4
Պարտավորություններ բանկերի	5055232					811280	143000	170369	3601481		605	

և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆակտորինգ լիզինգ հետգնման պայմանագրեր այլ	5055232					811280	143000	170369	3601481		605	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ ավանդներ հետգնման պայմանագրեր այլ	56830	272776	60850	949897	178293	356371 5	414657	5962344	171331	4284338		
	56830	272776	60850	949897	178293	356371 5	414657	5962344	171331	4284338		
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝ փոխարկելի արժեթղթեր հիփոթեքային պարտատոմսեր այլ պարտատոմսեր ստորադաս փոխառություններ										4056400		
										4056400		
Ներգրված այլ միջոցներ									984186			
Ընդամենը	5112062	272776	60850	176117 7	321293	356371 5	414657	6132713	4756998	8340738	605	
Զուտ դիրք	2925154	272776	209980	751872	311552	322660 5	408880	5408182	11741306	93361	344449 3	546664 4

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲում				

Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ռեպո տոկոսային սվոպ	9 25.3	5	9 7.8	8
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18.37	12.04	18.5	12.60
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	11.78	4.4	12.2	3.9
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր				
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	10.2	5.8	7.9	8.0
Պարտավորություններ հաճա խորդների նկատմամբ	11.8	8.1	11.8	8.5
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		5.5		5.5

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը առաջանում է ֆինանսական գործիքների գների փոփոխության հետևանքով ընդ որում ինչպես առանձին արժեթղթերի կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոնների այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոնների հետևանքով: Անյնուամենայնիվ գնային ռիսկի կառավարման նպատակով բանկի «Ներդրումային քաղաքականությամբ» սահմանված են որոշակի սահմանափակումներ որոնք ուղղված են նվազեցնել բանկի հնարավոր կորուստները այս ֆինանսական գործիքների մասով: Ինչպես նաև ամենամսյա վերլուծություններ են կատարվում այս ռիսկերի բացահայտման վերահսկման և չափման ուղղությամբ:

323Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիությունը՝ Բանկի ունակությունն է արագ և առանց կորուստների վերափոխել ակտիվները դրամական միջոցների ժամանակին իր բոլոր պարտքային և ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու ինչպես նաև հաճախորդների ֆինանսական պահանջները բավարարելու նպատակով:

Բանկում իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն են՝

- ✓ առաջնային պահուստները (կանխիկ դրամական միջոցներ թղթակցային հաշիվներ)
- ✓ երկրորդային պահուստները (պետական և այլ արժեթղթեր)

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմները պետք է նպաստեն հետևյալ նպատակների իրականացմանը՝

- ավելցուկային իրացվելիության նվազագույն մակարդակի ապահովում և իրացվելիության ցածր մակարդակի բացառում կայուն շահույթի ապահովման պայմաններում
- եկամտաբերության և իրացվելիության միջև օպտիմալ հարաբերակցության պահպանումը
- բանկային ռիսկերի ընդունելի մակարդակների ապահովումը:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմների ստեղծման և կատարելագործման նպատակով Բանկը պետք է ապահովի հետևյալ հիմնախնդիրների լուծումը՝

1 Չևավորել ակտիվների օպտիմալ կառուցվածք (այդ թվում և վարկային պորտֆելի) ռեսուրսային (ցպահանջ և ժամկետային) բազային համապատասխան

2 Վերահսկել ակտիվների և պարտավորությունների՝

- որակը
- ծավալները
- կառուցվածքը
- նրանց եկամտաբերության և ծախսատարության մակարդակները

3 Սեփական կապիտալի մշտական ավելացումը

4 Պահպանել Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվները թույլատրելի մակարդակի վրա

5 Կատարելագործել բանկային իրացվելիության (ակտիվների և պասիվների) կառավարման և վերահսկողության մեխանիզմներն ու մեթոդները:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման հիմնական սկզբունքներն են՝

- իրացվելիության և վճարունակության ապահովումը

- տոկոսային մարժայի կառավարումը
- ներգրավման և տեղաբաշխման ժամկետների կատարման ապահովումը (GAP)
- ռիսկերի կառավարումը
- ակտիվների վերահսկման համաձայնեցումը պարտավորությունների վերահսկման հետ (որպեսզի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարումը լինի միասնական):

Ձևավորված նպատակների և գործողությունների ուղղություններից ելնելով՝ իրացվելիության կառավարման գործընթացում Բանկը առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով

1 Բանկը կատարում է ընթացիկ իրացվելիության ամենօրյա վերահսկողություն: Բանկի իրացվելի ակտիվների ծավալի և վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի վարչությանը՝ մշակված ընթացակարգի համապատասխան:

2 Բանկը պլանավորում է ժամկետային իրացվելիությունը:

3 Իրացվելիության և եկամտաբերության միջև ծագած կոնֆլիկտը Բանկը լուծում է ի օգուտ իրացվելիության:

4 Ակտիվների տեղաբաշխման ժամանակ Բանկը խստագույնս հաշվի է առնում ժամկետային ռեսուրսների աղբյուրները և ծավալները չի տեղաբաշխում իր ակտիվները երկար ժամկետով եթե չունի համապատասխան ժամկետայնությամբ և ծավալների ռեսուրսային բազա:

5 Միջոցների չհիմնավորված կուտակումը բացառելու նպատակով Բանկը ներդրումներ բաժնետոմսերում և փայամասնակցություններում իրականացնում է Ներդրումային կոմիտեի եզրակացությունների և որոշումների հիման վրա:

6 Իրացվելիության լավագույն մակարդակի ապահովման նպատակով Բանկը կառավարում է իրացվելիությունը տարբեր մեթոդների կոմբինացիաներով կախված արտաքին միջավայրի (ֆինանսավարկային շուկայի) փոփոխություններից:

7 Իրացվելիության ցածր մակարդակը բացառելու նպատակով Բանկը պետք է ելնի այն հանգամանքից որ իրացվելիության ապահովման երկրորդային ռեսուրսների փոխարկումը առաջնային ռեսուրսների բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվների վաճառքի միջոցով պետք է կատարվի միայն բացառիկ դեպքերում քանի որ որպես կանոն բերում է ֆոնդային շուկայում գործառնություններից եկամուտների թերստացման: Իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովելու որոշումը կայացվում է Բանկի վարչության կողմից իր իրավասության սահմաններում:

8 Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի պորտֆելի ձևավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի որ պորտֆելի կազմը և կառուցվածքը պետք է դիտարկվի նաև որպես ընթացիկ իրացվելիության ապահովման գործիք:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հողվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է							
	Ժամկետաց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3ից մինչև 6 ամիս	6ից մինչև 12 ամիս	1ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			15616272							15616272
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			600373	4730367	125000	125000	500000		63881	6144621
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	351746	1217470		1733442	2585041	5064838	18112787	7885642		36950966
Արժեթղթեր այդ թվում					775723	213327	704569	8405028	138840	10237487
առևտրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի					775723	213327	704569	8405028	138840	10237487
մինչև մարման ժամկետը պահվող										
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ										
Այլ պահանջներ	39470		162361							201831
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	391216	1217470	16379006	6463809	3485764	5403165	19317356	16290670	202721	69151177
Այդ թվում` I խմբի արտարժույթով	307890	676150	8236380	3047355	1388042	2871385	7747315	9139058	63881	33477456
II խմբի արտարժույթով			944423	35894		866				981183
Այդ թվում` Փոփոխվող տոկոսադրույքներով									63881	63881
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	388753	1217470	472414	6904371	3270600	5403165	18983106	16290670		52930549
Անտոկոս			15774138	971645	101207					16846990
Պայմանագրային պահանջներ**				820672	1013494	1729602	4452759	3557546		11574073
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			119529	13942696	100184	199721	3603982			17966112
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ			9415248 9415248	2070915	4666000	8016530 7893455	5834960 5338687			30003653 9415248

թվում՝ ցպահանջ ավանդներ ժամկետային ավանդներ այլ				1952635 118280	4664409 1591	123075	496273			19849186 739219
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով						5908602				5908602
Այլ պարտավորություններ			396380		9000					405380
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			828870	15335	1425	98087	3750			947467
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			9931157	16013611	4775184	14247928	9438942			54283747
Այդ թվում՝			7938275	2789414	4202112	7925068	10814213			33669082
I խմբի արտարժույթով										
II խմբի արտարժույթով			93182	894440						987622
«Խոշոր» պարտավորություններ*			5023455	9857651	98763		9374700			24354569
Այդ թվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			9622763	12604886	4702766	8122364	5947837			41000616
Անտոկոս			140430	4121716	9005	52				4271203
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք		1217470	6447849	(9549802)	(1289420)	(8844763)	9878414	16290670	202721	14867430
Այդ թվում՝	307890	676150	298105	257941	(2814070)	(5053683)	(3066898)	9139058	63881	(191626)
I խմբի արտարժույթով										
II խմբի արտարժույթով			851241	(858546)		866				(6439)
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար									63881	63881
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	388753	1217470	331984	2782655	3261595	5403113	18983106	16290670		48659346
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		1217470	7665319	(1884483)	(3173903)	(1201866 6)	(2140252)	14150418	14353139	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հողվածի անվանումը	Զաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			15316303							15316303
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			1484570	2851780	125000	125000	750000		54557	5390907
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	6512	126773		1429158	2715476	4865138	13363079	7240163		29746299
Արժեթղթեր այդ թվում				5033481			879870	5220780	44251	11178382
առևտրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի							879870	5220780	44251	6144901
մինչև մարման ժամկետը պահվող										
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ				5033481						5033481
Այլ պահանջներ	498		156416							156914
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	7010	126773	16800873	9278419	2840476	4990138	14992949	12460943	98808	61596389
Այդ թվում՝	2330	29110	10565327	2871731	1244019	2272891	6698976	3972544	54557	27711485
I խմբի արտարժույթով										
II խմբի արտարժույթով			1071952	23582						1095534
Այդ թվում՝									54557	54557
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	6605	126773	1360642	4907233	2840476	4990138	9297902	12460943		35990712
Անտոկոս			15427759	6083818						21511577
Պայմանագրային պահանջներ**										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			88275	5901663	143137	170650	3601552			9905277
Պարտավորություններ			9019517	1463796	3248985	7212519	5219589			26164406

հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ ցպահանջ ավանդներ ժամկետային ավանդներ այլ										
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով						4269667				4269667
Այլ պարտավորություններ			551137		2600					553737
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			841391	12072	30705	127353	102250			1113771
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			9658929	7365459	3394722	11652836	8821141			40893087
Այդ թվում՝			7159319	2110482	3040455	6791973	8359020			27461249
I խմբի արտարժույթով										
II խմբի արտարժույթով			97884	1006111						1103995
«Խոշոր» պարտավորություններ*			4845560	4573477	213267		7656402			17288706
Այդ թվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			9168666	7220481	3261386	7343092	249305			27242930
Անտոկոս			170740	1090400	45768	23				1306931
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելության ճեղքվածք		126773	7141944	1912960	-554246	-6662698	6171808	12460943	98808	20703302
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	2330	29110	3406008	761249	(1796436)	(4519082)	(1660044)	3972544	54557	250236
II խմբի արտարժույթով			974068	(982529)						(8461)
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար									54557	54557
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	6605	126773	1189902	3816833	2794708	4990115	13873203	7885642		34683781
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		126773	7268717	9181677	8627431	1964733	8136541	20597484	20696292	

Չուտ և կուտակային իրացվելիության ճեղքվածքները բացասական արժեքներ ունեն միայն ցպանանջի մասով որը բանկը կարող է փակել վաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերի (պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթեր) վաճառքով: Բանկի այս արժեթղթերի պորտֆելը հիմնական բաղկացած է կարճաժամկետ պարտատոմսերից որոնք շուկայում ունեն մեծ պահանջարկ ուստի կարելի առանց կորուստների այն վաճառել:

Բանկի վարչությունը Վարկային Ներդրումային և այլ կոմիտեները ստորաբաժանումները և ղեկավարները կոնկրետ ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս առաջնորդվում են վերը նշված սկզբունքներով:

- Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ և նպատակային կառուցվածքը սահմանվում է՝ ելնելով Բանկի ռազմավարությունից:
- Եկամտաբերության և իրացվելիության օպտիմալ հարաբերակցության ապահովման համար սահմանվում են հետևյալ սահմանաչափերը
- ✓ Վարկային ներդրումները պետք է կազմեն նվազագույնը Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%ը
- ✓ Հիմնական միջոցները չեն կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%ը
- Ներքին վերահսկողության նպատակով սահմանվում են հետևյալ նորմատիվները՝

	Անվանումը	Սահմանաչափը
1	Ն ₁ ¹ (Ընդհանուր կապիտալ/ՌԿԱ)	ԿԲ նորմատիվ + 2%
2	Ն ₂ ¹ (ԲԻԱ/Ընդհանուր ակտիվներ)	ԿԲ նորմատիվ +2%
3	Ն ₂ ² (ԲԻԱ/Ցպահանջ պարտավորություններ)	ԿԲ նորմատիվ + 10%
4	Ն ₃₁ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ
5	Ն ₃₂ Բոլոր խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ 20%
6	Ն ₄ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ
7	Ն ₄ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ – 2%
8	Արտարութաին նորմատիվ	ԿԲ նորմատիվ

Բանկի կողմից սահմանված ներքին հիմնական տնտեսական և այլ նորմատիվներից շեղումները թույլատրվում են միայն Բանկի խորհրդի կողմից:

Ներդրումային պորտֆելի կենտրոնացումների սահմանաչափերը կարգավորվում են Բանկի «Ներդրումային Քաղաքականության» և որոնք են՝

1. Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել միևնույն թողարկողի ցանկացած տիպի արժեթղթերի այնպիսի քանակ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 4%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:
2. Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել ցանկացած տիպի արժեթղթերի այնպիսի ծավալ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 15%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:
3. Բանկի պետական պարտատոմսերի պորտֆելը առանց հաշվի առնելու ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%-ը:
4. Բանկի ներդրումային պորտֆելը հաշվի առնելով ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 40%-ը:
5. Մեկ երկրում կատարված ներդրումների չափը այդ թվում այդ երկրի բանկերում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդները և այդ բանկերում ներդրված միջբանկային ավանդները չպետք գերազանցեն ընդհանուր կապիտալի 20% (հաշվի առնելով համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգ 2ի տվյալ երկրի կշիռը):

Սույն սահմանաչափերի հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով: Նշված կենտրոնացումների սահմանաչափերից շեղումները կարող են թույլատրվել միայն Բանկի Խարհրդի կողմից՝ Խորհրդի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկի ներդրումային պորտֆելի ընտրությունը պետք է կատարել՝ ելնելով տնտեսության ճյուղային և թողարկողների բազմազանեցման սկզբունքներից:

1. Բազմազանեցման միջոցով կատարվում է ներդրումների շուկայական ռիսկի միջինացում և կոնկրետ ներդրմանը ներհատուկ ռիսկի նվազեցում:
2. Ներդրումներին ներհատուկ ռիսկի նվազեցման աստիճանը կախված է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցից: Որքան փոքր է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակիցը այնքան մեծ է բազմազանեցման աստիճանը:
3. Բանկի կողմից ներդրումային պորտֆելը պետք է ընտրվի այնպես որ հնարավորին չափով նվազեցվի ներպորտֆելային կորելացիայի գործակիցը:

Իրացվելիության ռիսկը բանկում գնահատվում է օգտագործելով տարբեր մոդելներ և մեթոդիկաներ ինչպիսիք են GAPի ԶԱՄԵԼՍ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից առաջարկվող մեթոդները և նորմատիվները:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է ստորև ներկայացված մեթոդիկայով:

Բանկի իրացվելիության կառավարման տեսանկյունից իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է՝ բացահայտելով բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքը: Գնահատման հաշվարկը իրականացվում է ելնելով ակտիվների և պարտավորությունների մարմանը մնացած ժամկետներից: Հաշվարկների մեջ ընդգրկվում են միայն մինչև մեկ տարի մարմանը մնացած ակտիվները և պարտավորությունները:

Իրացվելիության գնահատման տվյալ մեթոդաբանությունը կատարվում է ակնթաթային մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր իրացվելիությունների տարանջատումով:

1 Ակնթարթային իրացվելիություն

$$ԱԻ = \frac{Ացս + \frac{Պցս}{ԲԻԱ}}$$

որտեղ

ԱԻ բանկի ակնթարթային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ացս – ցպահանջ ակտիվներն են

Պցս – ցպահանջ պարտավորություններն են:

2 Մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիությունը բանկի մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

$\frac{Ա_{\text{մինչև 90 օր}}}{Ա_{\text{մինչև 90 օր}} + \frac{Պ_{\text{մինչև 90 օր}}}{ԲԻԱ}}$	$\frac{Ա_{\text{մինչև 90 օր}}}{Ա_{\text{մինչև 90 օր}} + \frac{Պ_{\text{մինչև 90 օր}}}{ԲԻԱ}}$
	ԲԻԱ

որտեղ

Ա_{մինչև 90 օր} բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ա_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

Պ_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

3 Ընդհանուր իրացվելիությունը բանկի մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԸԻ =	ԸԱԸՊ
------	------

	ԲԻԱ
--	------------

որտեղ

ԸԻ բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԸԱ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

ԸՊ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

4 Ակնթարթային իրացվելիության (ԱԻ) բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիության (ԿԻ_{մինչև 90 օր}) և բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիության (ԸԻ) հաշվարկված մեծությունների ներքոհիշյալ սահմանաչափերի հիման վրա տրվում են գնահատականներ

բացասական մեծությունից մինչև 0%	C	անբավարար
0%ից (ներառած) մինչև 50 %	B	բավարար
50%ից (ներառած) բարձր մեծությունը	A	լավ

Այս մեթոդաբանությամբ բանկի իրացվելիության գնահատակը 31/12/14թ AAB:

Բանկը իրականացնում է նաև իրացվելիության գնահատումը ըստ ԶԱՄԵԼՍի որը 31/12/14 թ դրությամբ կազմել է 3 միավոր:

Իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

1Ակտիվների կառավարման ընթացքում

ա) Սցենարների մոդելավորում

Ակտիվների կառավարման ընթացքում կարևորագույն դեր է խաղում սցենարների մշակումը ինչից կախված են ակտիվների օպտիմալ կառուցվածքի ընտրության արդյունքները: Սցենարները չեն դիտարկվում որպես ապագայի լավագույն կանխատեսում սակայն ընտրված սցենարների բազմազանությունը պետք է օբյեկտիվորեն արտացոլի տնտեսական իրավիճակը և հնարավոր հանգամանքները որոնք կարող են ազդել պորտֆելի դինամիկայի ապագա փոփոխությունների վրա: Սցենարները մշակվում են տվյալների պատմական շարքերի հիման վրա:

բ) Իրացվելի ակտիվների վաճառքի մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Բանկը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով իրացնում է իր ակտիվները: Բանկն այս մեթոդը կիրառում է այն դեպքում երբ առկա են երկրորդային պահուստներ արժեթղթերի տեսքով որոնք կարելի է արագ և շահավետ վաճառել:

գ) Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ Բանկը պահպանում է անհրաժեշտ իրացվելիության մակարդակը՝ իրականացնելով հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում 36 ամիս ժամկետներով:

2 Պարտավորությունների կառավարման ընթացքում Բանկի հիմնական խնդիրներն է հաճախորդների ձևավորված բազայի դրամական հոսքերի վերլուծությունը և հեռանկարում նոր միջոցների ներգրավումը: Պասիվների օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման համար Բանկը պետք է ղեկավարվի հետևյալ սկզբունքներով

- ✓ օգտագործել այն աղբյուրները որոնք կնվազեցնեն միջոցների ներգրավման ծախսերը ինչը թույլ կտա հասնել շահույթի և սեփական կապիտալի ավելացմանը:

- ✓ ընտրել օպտիմալ համամասնություններ ավանդների փոխառու միջոցների և կապիտալի միջև ինչը թույլ կտա ապահովել միջոցների աղբյուրների կայունության ցանկալի մակարդակ և համապատասխանաբար առավել երկար ժամկետով և առավել մեծ եկամտաբերությամբ ներդրումներ:

Այսպիսով պասիվների անհրաժեշտ օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման գործընթացում Բանկի համար ամենակարևորը պասիվի գինն է: Հիմնական գործիքները որոնց միջոցով Բանկը հասնում է դրան համարվում են ավանդների տոկոսադրույքները ինչպես նաև երկարաժամկետ փոխառու միջոցների ներգրավման հնարավորությունը:

Վարկերի նկատմամբ պահանջարկի մեծացման դեպքում Բանկը համեմատած մրցակից բանկերի հետ պետք է բարձրացնի ավանդների և դրամական շուկայի այլ փոխառու միջոցների գծով տոկոսադրույքները: Ազատ միջոցների ավելցուկի առկայության և դրանց օգտագործման համար հնարավոր շահութաբեր ներդրումների բացակայության դեպքում Բանկն իջեցնում է իր տոկոսադրույքները և միջբանկային շուկայում առաջարկում է ռեսուրսներ առավել ցածր գնով:

Այսպիսով ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման ռազմավարության մեջ կարևորը տոկոսային մարժայի կառավարումն է որն իրականացվում է ձևավորված GAPի և սպրեդի որոշման և կառավարման միջոցով:

3 Ակտիվապասիվային կառավարման ընթացքում իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկային պրակտիկայում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

ա) Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդ

Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ ակտիվների կառավարման գործընթացում ռեսուրսների բոլոր տեսակները՝ ցպահանջ հաշիվների մնացորդները ժամկետային ավանդները կանոնադրական կապիտալը և պահուստները միավորվում են որպես Բանկի ռեսուրսների միասնական ֆոնդ: Այնուհետև միասնական ֆոնդի միջոցները բաշխվում են ակտիվների այն տեսակների միջև որոնք Բանկի կարծիքով հանդիսանում են առավել ընդունելի իրենց շահութաբերության և իրացվելիության տեսանկյունից: Այնուհետև որոշվում են այն միջոցները որոնք կարող են տեղաբաշխվել երկրորդային պահուստում որի մեծությունը կախված է Բանկի պարտավորությունների ծավալների և վարկերի պահանջարկի տատանումներից: Միջոցների տեղաբաշխման երրորդ փուլում ձևավորվում է վարկային պորտֆելը:

բ) Ակտիվների տեղաբաշխման մեթոդ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ հաշվի է առնվում իրացվելի ակտիվների կախվածությունը Բանկի կողմից ներգրաված միջոցների աղբյուրներից և սահմանվում

է որպէս որոշակի հարաբերություն ակտիվների և պասիվների համապատասխան տեսակների միջև:

Այս դեպքում հաշվի է առնվում որ յուրաքանչյուր աղբյուր պահանջում է տարբեր ապահովվածություն և համապատասխանաբար պարտադիր պահուստների ցուցանիշներ: Մասնավորապէս ցպահանջ ավանդների համար անհրաժեշտ է սահմանել պարտադիր պահուստների ավելի բարձր ցուցանիշ քան ժամկետային ավանդների համար այսինքն՝ որպէս ցպահանջ ավանդ ընդունված միջոցների մեծ մասը պետք է տեղաբաշխվի առաջնային և երկրորդային պահուստներում ինչը հնարավորություն կտա Բանկին կատարելու իր պարտավորությունները ավանդատուների նկատմամբ:

Համաձայն այս մեթոդի՝ որոշվում են իրացվելիության (եկամտաբերության) մի քանի կենտրոններ: Մասնավորապէս այդպիսի կենտրոններ են հանդիսանում ցպահանջ հաշիվները Բանկի ժամկետային պարտավորությունները (ժամկետային ավանդներ) կանոնադրական կապիտալը և պահուստները: Յուրաքանչյուր այդպիսի կենտրոնից միջոցները կարող են տեղաբաշխվել միայն որոշակի տեսակի ակտիվներում՝ ելնելով նրանից որ ապահովվի դրանց համապատասխան իրացվելիությունը և շահութաբերությունը:

«Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ստորև ներկայացվում են ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող ընդհանուր կապիտալը, կապիտալի համարժեքության նորմատիվի ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ:

Բանկի նորմատիվային կապիտալը

<u>Ամիս</u>	<u>Նորմատիվային կապիտալ</u> հազ. դրամ	<u>Ն 1 նորմատիվ</u>
հունվար	20,991,041	35.89%
փետրվար	20,837,022	35.27%
մարտ	20,876,130	34.08%
ապրիլ	20,827,170	34.82%
մայիս	19,866,424	32.94%
հունիս	18,624,610	32.27%
հուլիս	18,194,106	30.04%

օգոստոս	18,006,717	28.55%
սեպտեմբեր	18,106,874	29.09%
հոկտեմբեր	18,185,868	28.47%
նոյեմբեր	18,260,056	29.92%
դեկտեմբեր	18,476,997	29.00%

Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի.

վարկային ռիսկ	54,541,461 հազ. դրամ
շուկայական ռիսկ	812,953 հազ. դրամ
գործառնական ռիսկ	286,788 հազ. դրամ

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը

Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	15,616,272	-	-	-	15,616,272
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	5,576,827	218,257	349,537	-	6,144,621
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	36,561,122	182,239	-	207,605	36,950,966
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10,142,898	94,589	-	-	10,237,487
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	8,997,621	1,351	1,498	-	9,000,470
Ընդամենը ակտիվներ	76,894,740	496,436	351,035	207,605	77,949,816

Նախորդ ժամանակաշրջան

	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Հոդվածի անվանումը					
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	15,316,303	-	-	-	15,316,303
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,916,980	534,021	939,906	-	5,390,907

Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	29,534,969	11,213	-	200,116	29,746,298
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	6,144,901	-	-	-	6,144,901
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	6,231,016	-	1,545	-	6,232,561
Ընդամենը ակտիվներ	61,144,169	545,234	941,451	200,116	62,830,970

ՏՀՁԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն :

«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում:

«Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

«Ընդունված գրավ»

Բանկը որպես գրավ ընդունված ակտիվները, իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման դեպքում: Գրավով ապահովված ակտիվները հետևյալն են`

Գրավի անվանում	Գրավի արժեք
այլ արժեթղթեր	4,030,869
թանկարժեք զարդեր և մետաղներ	632,581
անշարժ գույք	58,129,709

փոխադրամիջոցներ	4,579,816
հիմնական միջոց	2,945,405
սպառաաստի արտադրանք	12,239,036
դրամական միջոցներ	946,237
այլ գրավ	2,704,285

Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարում կամ խախտում չկա: